

Kraków

ZADANIE PUBLICZNE JEST
FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW
MIASTA KRAKOWA

Instytut
Polityk
Publicznych

Raport z konsultacji społecznych

w ramach Krakowskiego Panelu Klimatycznego

Prowadzonych w dniach 4 stycznia – 29 stycznia 2021 r.
przez Fundację Instytut Polityk Publicznych

Kraków, kwiecień 2021 r.

Spis treści

Konsultacje społeczne w liczbach	03
Wprowadzenie	04
Podstawa prawna konsultacji	04
Przedmiot i zakres konsultacji	05
Akcja informacyjna	06
Przebieg konsultacji	09
Wynik konsultacji społecznych	13
Zgłoszone uwagi merytoryczne	14
Zgłoszone uwagi organizacyjne	55
Wnioski z konsultacji społecznych	72
Informacja o dalszych planowanych działaniach	73

Konsultacje społeczne w liczbach

26 dni

formalnych konsultacji

252

zgłoszonych uwag
merytorycznych

112

przesłanych formularzy
z uwagami

>200

uczestników spotkań
konsultacyjnych

5

dyżurów
ekspertkich

8

spotkań
konsultacyjnych

2

formularze
konsultacyjne

1

konkurs plastyczny
„Dzieci tworzą
dla klimatu”

176

uczestników
i uczestniczek
konkursu dla dzieci

168

zgłoszonych uwag
organizacyjnych

Wprowadzenie

Konsultacje społeczne dotyczące Krakowskiego Panelu Klimatycznego były prowadzone w okresie 4 stycznia 2021 r. – 29 stycznia 2021 r. przez Fundację Instytut Polityk Publicznych, we współpracy z Wydziałem Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Krakowa oraz Wydziałem Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa.

Cel konsultacji:

1. wysłuchanie głosu mieszkańców i mieszkanek Krakowa oraz organizacji pozarządowych i grup nieformalnych w zakresie wspólnych działań w obszarze wyzwań klimatycznych i działań Krakowa;
2. zebranie pomysłów w zakresie ograniczenia zużycia energii i zwiększenia wykorzystania energii odnawialnej;
3. zebranie uwag dotyczących organizacji Krakowskiego Panelu Klimatycznego;

oraz dodatkowo:

- zapewnienie transparentności prac nad Krakowskim Panelem Klimatycznym;
- skonsultowanie regulaminu Krakowskiego Panelu Klimatycznego;
- przekazanie informacji nt. przebiegu procesu Panelu, takich jak m.in. zasady doboru ekspertów oraz zgłaszania i wyboru stron Panelu;
- skonsultowanie sposobu wyznaczania członków planowanego zespołu monitorującego i zasad jego działania;
- zebranie pomysłów do wykorzystania w ramach prac panelowych.

Wprowadzenie

Podstawa prawna konsultacji

Konsultacje społeczne dotyczące Krakowskiego Panelu Klimatycznego były prowadzone:

- w związku z realizacją w formie powierzenia zadania publicznego w zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych pn. „Krakowski Panel Klimatyczny” (umowa W/I/3649/SZ/794/2020 z 1 grudnia 2020 r. pomiędzy Gminą Miejską Kraków a Fundacją Instytut Polityk Publicznych) oraz;
- zgodnie z Uchwałą nr CXI/2904/18 Rady Miasta Krakowa z 26 września 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Miejskiej Kraków oraz z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Przedmiot i zakres konsultacji

Przedmiot i zakres konsultacji

W ramach konsultacji społecznych zbierano uwagi, komentarze i propozycje w dwóch obszarach: merytorycznym, tj. dotyczącym zmniejszania zużycia energii i zwiększania wykorzystania energii odnawialnej oraz organizacyjnym, tj. dotyczącym organizacji Krakowskiego Panelu Klimatycznego.

Przedmiot konsultacji:

1. Jak Miasto Kraków i mieszkańcy mogą ograniczyć zużycie energii i zwiększyć wykorzystanie energii odnawialnej.
2. Kwestie organizacyjne dotyczące organizacji Krakowskiego Panelu Klimatycznego.

W ramach części merytorycznej zbierano pomysły w następującym zakresie:

1. Jakie działania należy podjąć, aby osiągnąć neutralność klimatyczną Krakowa? Jakie działania powinny być priorytetowe?
2. Jak Miasto Kraków i mieszkańcy mogą ograniczyć zużycie energii?
3. Jak Miasto Kraków i mieszkańcy mogą zwiększyć wykorzystanie energii odnawialnej?
4. Dodatkowe uwagi i pomysły.

W ramach części organizacyjnej zbierano pomysły w następującym zakresie:

1. Jakie Państwa zdaniem są kryteria sukcesu Krakowskiego Panelu Klimatycznego? Co należy zrobić, aby zapewnić sukces Panelu?
2. Jak można zapewnić transparentność prac nad Krakowskim Panelem Klimatycznym?
3. Jakie kwestie powinien regulować Regulamin Krakowskiego Panelu Klimatycznego?

4. W ramach Krakowskiego Panelu Klimatycznego można powołać zespół monitorujący odpowiedzialny za monitorowanie prawidłowości przebiegu Panelu. Kto powinien wejść w skład takiego zespołu?
5. Z ilu osób powinien składać się zespół monitorujący? Dodatkowe uwagi.
6. Jakie powinny być zasady działania zespołu monitorującego? Jak powinni być dobierani eksperci Panelu, którzy będą przekazywać wiedzę Panelistkom i Panelistom? W jaki sposób można zapewnić przejrzystość doboru ekspertów? W jaki sposób powinny być wybierane strony (interesariusze) Panelu? W jaki sposób można zapewnić przejrzystość doboru stron (interesariuszy) Panelu? Dodatkowe uwagi i pomysły.

Konsultacje społeczne były prowadzone z wykorzystaniem następujących form:

- spotkania informacyjne, dyskusyjne i warsztatowe (online):
 - 18 stycznia 2021 r. (17:30-20:00), Rozumienie i mapowanie wyzwań klimatycznych;
 - 21 stycznia 2021 r. (17:30-20:00), Transformacja klimatyczna Krakowa – zdefiniowanie strategii i działań;
 - 28 stycznia 2021 r. (17:30-20:00), Dyskusja nad strategią interwencji, projektami i działaniami;

Akcja informacyjna

Komunikat dotyczący konsultacji społecznych został opublikowany 28 grudnia 2020 r., czyli siedem dni przed ich formalnym rozpoczęciem. Działania komunikacyjne były prowadzone zarówno przez operatora konsultacji, Fundację Instytut Polityk Publicznych, jak i przez Urząd Miasta Krakowa. Szerokie działania informacyjno-promocyjne były prowadzone przez cały okres realizacji konsultacji społecznych.

Informacje o konsultacjach społecznych przekazywano m.in. poprzez portal internetowy Obywatelski Kraków (www.obywatelski.krakow.pl). Podczas konsultacji wykorzystano następujące elementy serwisu:

- dział „aktualności”
- dział „aktualne konsultacje społeczne”
- newsletter

Dział „aktualności”

28 grudnia 2020 r. opublikowano zaproszenie do udziału w mających trwać w okresie od 4 do 29 stycznia 2021 r. konsultacjach społecznych, odbywających się w ramach Krakowskiego Panelu Klimatycznego – pierwszego panelu obywatelskiego w Krakowie. W tekście podano cel i przedmiot konsultacji oraz podmiot odpowiedzialny za przeprowadzenie procesu konsultacji społecznych i podstawę prawną konsultacji. Wyszczególniono również formy, w jakich będą prowadzone konsultacje i podano adres strony internetowej, pod którym można było znaleźć więcej informacji na temat przedmiotowych konsultacji (<https://ipp.expert/krakowski-panel-klimatyczny/>).

4 stycznia 2021 r. opublikowano informację o rozpoczęciu przez Fundację Instytut Polityk Publicznych (operatora Krakowskiego Panelu Klimatycznego), we współpracy z Wydziałem Gospodarki Komunalnej UMK oraz Wydziałem Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, konsultacji

Akcja informacyjna

społecznych, prowadzonych w ramach Krakowskiego Panelu Klimatycznego w okresie od 4 do 29 stycznia 2021 r. W tekście podano przedmiot i cel prowadzonych konsultacji.

Pod tekstem zamieszczono link do obszerniejszej informacji na temat przedmiotowych konsultacji opublikowanej w dziale „aktualne konsultacje”.

14 stycznia 2021 r. opublikowano informację, w której poinformowano o rozpoczęciu Krakowskiego Panelu Klimatycznego i związanego z nim, trwającego od 13 do 17 stycznia 2021 r. oświetleniu kładki o. Bernatka na zielono.

W tekście zaproszono mieszkańców do udziału w związanych z panelem konsultacjach społecznych, poinformowano też o organizatorach panelu, jego celu i pierwszym spotkaniu online w ramach konsultacji społecznych Krakowskiego Panelu Klimatycznego, „Rozumienie i mapowanie wyzwań klimatycznych”, zaplanowanym na 18 stycznia 2021 r. Podano też linki do formularzy zgłoszeniowych i obszerniejszej informacji na temat przedmiotowych konsultacji opublikowanych na dedykowanej im stronie internetowej.

8 stycznia 2021 r. przypomniano i zaproszono do udziału w trwających aktualnie konsultacjach społecznych, w tym prowadzonych w ramach krakowskiego panelu klimatycznego.

27 stycznia 2021 r. opublikowano informację przypominającą o trwających do 29 stycznia 2021 r. konsultacjach społecznych i zachęcającą do udziału w nich, w tym w konsultacjach prowadzonych w ramach prac Krakowskiego Panelu Klimatycznego.

Akcja informacyjna

Dział „Aktualne konsultacje społeczne”

28 grudnia 2020 r. opublikowano zaktualizowaną 4 stycznia 2021 r. informację o trwających w okresie od 4 do 29 stycznia 2021 r. konsultacjach społecznych, odbywających się w ramach Krakowskiego Panelu Klimatycznego – pierwszego panelu obywatelskiego w Krakowie.

W tekście podano cel i przedmiot konsultacji oraz podmiot odpowiedzialny za przeprowadzenie procesu konsultacji społecznych i podstawę prawną konsultacji. Wyszczególniono również formy, w jakich będą prowadzone konsultacje.

Opisano też szczegółowo, w jakim terminie i w jaki sposób można składać swoje uwagi do przedmiotu konsultacji za pomocą formularzy konsultacyjnych, jak wziąć udział w spotkaniach warsztatowo-konsultacyjnych online i dyżurach telefonicznych.

Podano także dodatkowe kanały, którymi prowadzono dodatkowe działania konsultacyjno-włączające, w tym w zakresie kwestii organizacyjnych dotyczących samej organizacji Panelu (<https://ipp.expert/projekty/krakowski-panel-klimatyczny-konsultacje-spoeczne/> oraz <https://www.facebook.com/InstytutPolitykPublicznych>).

Ponadto, zamieszczono linki do materiałów pomocniczych, którymi były:

- strategia adaptacji Krakowa do zmian klimatu
- raport o stanie gminy

Informacja o konsultacjach została także zamieszczona w Newsletterze Miejskiego Centrum Dialogu.

Konsultacje społeczne na profilu Miejskiego Centrum Dialogu w Krakowie na Facebooku i Instagramie

Informacje o konsultacjach zamieszczano również na portalach społecznościowych Facebook i Instagram, na profilach Miejskiego Centrum Dialogu.

14 grudnia 2020 r. opublikowano post, w którym zaproszono na pierwsze spotkanie informacyjne ws. realizacji Krakowskiego Panelu Klimatycznego, organizowane przez Instytut Polityk Publicznych, na którym przedstawione miały być plany i dotychczasowe ustalenia oraz miała być zapewniona możliwość dyskusji i zadawania pytań. Poinformowano też, że do wzięcia udziału w spotkaniu organizowanym 18 grudnia w sposób zdalny na platformie ZOOM, konieczna była wcześniejsza rejestracja, podając link do formularza rejestracyjnego.

28 grudnia 2020 r. opublikowano post, w którym poinformowano, że 4 stycznia 2021 r. mają rozpocząć się trwające do 29 stycznia 2021 r. konsultacje społeczne, będące elementem Krakowskiego Panelu Klimatycznego – pierwszego panelu obywatelskiego w Krakowie. W tekście poinformowano o przedmiocie i celu konsultacji oraz o prowadzącym je podmiocie.

Podano też linki, pod którymi można było znaleźć dalsze informacje na temat przedmiotowych konsultacji (https://obywatelski.krakow.pl/konsultacje-spoeczne-aktualne/245515,2148,komunikat,krakowski-panel-klimatyczny-ogloszenie-o-planowanych-konsultacjach.html?fbclid=IwAR2Q_vS6EejUlOH3xifJWLAUS_gAZnsLKxbS4IWpJfFD_NMEqbfmYw1EAU oraz <https://ipp.expert/krakowski-panel-klimatyczny/>).

4 stycznia 2021 r. opublikowano post, w którym poinformowano, że rozpoczęły się tego dnia trwające do 29 stycznia 2021 r. konsultacje społeczne w ramach krakowskiego panelu klimatycznego, dotyczące dwóch zagadnień:

- Jak Miasto Kraków i mieszkańcy mogą ograniczyć zużycie energii i zwiększyć wykorzystanie energii odnawialnej.
- Kwestii organizacyjnych dotyczących organizacji panelu.

W tekście podano link do szczegółowego harmonogramu oraz formularzy konsultacyjnych odrębnych dla każdego zagadnienia, możliwych do wypełnienia online, dostępnych w serwisie <https://obywatelski.krakow.pl/>.

8 stycznia 2021 r. przypomniano i zaproszono do udziału w trwających konsultacjach społecznych, w tym prowadzonych w ramach Krakowskiego Panelu Klimatycznego.

14 stycznia 2021 r. opublikowano post, w którym poinformowano o oświetleniu od 13 do 17 stycznia 2021 r. kładki o. Bernatka na zielono w celu zwrócenia uwagi na pierwszy w Krakowie panel obywatelski poświęcony neutralności klimatycznej naszego miasta. Zachęcono też mieszkańców do zapisania się na pierwsze spotkanie informacyjno-warsztatowe realizowane w ramach konsultacji społecznych Krakowskiego Panelu Klimatycznego. Podano też link do postu dedykowanego temu spotkaniu.

14 stycznia 2021 r. opublikowano też post, w którym zaproszono mieszkańców do udziału w konsultacjach społecznych prowadzonych w ramach Krakowskiego Panelu Klimatycznego. W poście scharakteryzowano krótko przedmiot konsultacji, czas ich trwania, a także formy i harmonogram działań konsultacyjnych. Podano także link do formularza konsultacyjnego i informację o prowadzonych w ramach

Akcja informacyjna

konsultacji dyżurach telefonicznych.

Zamieszczono także linki do stron internetowych, na których można było znaleźć więcej informacji na temat przedmiotowych konsultacji.

25 stycznia 2021 r. opublikowano post, w którym podziękowano wszystkim zaangażowanym za udział w warsztatach oraz zachęcono do przekazywania swoich uwag, wniosków i opinii dotyczących przedmiotowych konsultacji poprzez formularz konsultacyjny dostępny w serwisie www.obywatelski.krakow.pl.

27 stycznia 2021 r. opublikowano post przypominający o trwających do 29 stycznia konsultacjach społecznych i zachęcający do udziału w nich, w tym w konsultacjach prowadzonych w ramach prac Krakowskiego Panelu Klimatycznego.

Pozostałe działania komunikacyjne

Informacje o konsultacjach społecznych były przekazywane również poprzez kanały komunikacyjne operatora konsultacji – Fundację Instytut Polityk Publicznych.

O konsultacjach informowano m.in. poprzez:

- dedykowaną podstronę internetową poświęconą konsultacjom: <https://ipp.expert/projekty/krakowski-panel-klimatyczny-konsultacje-spoeczne/>
- serwis Facebook: posty opublikowano m.in. w następujących dniach – 28.12, 04.01, 05.01, 07.01., 08.01, 11.01, 12.01, 13.01, 14.01, 15.01, 16.01, 17.01, 18.01, 19.01, 20.01, 21.01, 22.01, 24.01, 25.01, 26.01, 28.01, 29.01 oraz także po formalnym zakończeniu konsultacji społecznych

Akcja informacyjna

- stworzono także wydarzenie: <https://www.facebook.com/events/140814414504869>
- serwis Twitter: wpisy opublikowano m.in. w następujących dniach – 05.01, 07.01, 08.01, 12.01, 14.01, 16.01, 18.01, 19.01, 20.01, 23.01, 24.01, 25.01, 26.01, 28.01, 29.01
- serwis Instagram: wpisy opublikowano m.in. w następujących dniach – 07.01, 14.01, 26.01, 28.01
- serwis LinkedIn: wpisy opublikowano m.in. w następujących dniach – 05.01, 07.01, 08.01, 12.01, 14.01, 27.01

Wysyłano także komunikaty do mediów. Informacje o prowadzonych konsultacjach ukazały się m.in.:

- Gazeta Wyborcza (Kraków), <https://krakow.wyborcza.pl/krakow/7,44425,26655769,panel-obywatelski-o-energii-i-neutralnosci-klimatycznej-krakowa.html>
- Gazeta Krakowska, <https://gazetakrakowska.pl/rusza-panel-obywatelski-mieszkanicy-beda-szukac-ratunku-dla-krakowa-przed-katastrofa-klimatyczna/ar/c1-15374742?fbclid=IwAR10S1zB-cc cecl6DKDb TsOauhghjWuch73Llplyb5G6sXj8KZSuDTKqs>
- Co w Krakowie, <https://cowkrakowie.pl/2021/01/krakowski-panel-klimatyczny-konsultacje-spoleczne/>

Działania komunikacyjne były prowadzone także po formalnym okresie trwania konsultacji społecznych.

Przebieg konsultacji

Konsultacje społeczne były prowadzone z wykorzystaniem kilku form konsultacyjnych:

- Spotkania konsultacyjne (online);
- Formularze konsultacyjne;
- Dyżury telefoniczne.

W ramach konsultacji społecznych zorganizowano trzy spotkania informacyjno-konsultacyjne, które odbyły się w następujących terminach:

- Spotkanie nr 1 (informacyjno-warsztatowe): Rozumienie i mapowanie wyzwań klimatycznych, 18 stycznia 2021 r.; godz. 17:30-20:00;
- Spotkanie nr 2 (warsztatowe): Transformacja klimatyczna Krakowa – zdefiniowanie strategii i działań, 21 stycznia 2021 r.; godz. 17:30-20:00;
- Spotkanie nr 3 (warsztatowo-dyskusyjne): Dyskusja nad strategią interwencji, projektami i działaniami, 28 stycznia 2021 r.; godz. 17:30-20:00.

The graphic features a network of green circles and lines. At the top left is the Kraków logo. To its right, the dates of the workshops are listed: 'poniedziałek 18.01.2021 r.', 'czwartek 21.01.2021 r.', and 'czwartek 28.01.2021 r.'. Below the dates is a small box stating 'ZADANIE PUBLICZNE JEST FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW MIASTA KRAKOWA'. The main title reads 'Spotkania warsztatowe w ramach konsultacji społecznych'. Below this is the slogan 'Weźże udział!'. At the bottom left are the logos for 'Instytut Polityk Publicznych' and 'eit Climate-KIC'. At the bottom right is the logo for 'krakowski panel klimatyczny'.

Warto zauważyć, że pierwsze spotkanie o charakterze wprowadzającym zorganizowano już w grudniu 2020 r., jeszcze przed formalnym uruchomieniem konsultacji społecznych.

Materiały ze spotkań zostały umieszczone w specjalnie przygotowanej Strefie Wiedzy Panelu <https://ipp.expert/artykuly/strefa-wiedzy-krakowskiego-panelu-klimatycznego/>

Dyżury telefoniczne

W ramach konsultacji społecznych zorganizowano pięć dyżurów telefonicznych, które odbyły się w następujących terminach:

- 16 stycznia 2021 (sobota): 10:00-12:00
- 22 stycznia 2021 (piątek): 17:00-19:00
- 23 stycznia 2021 (sobota): 10:00-12:00
- 29 stycznia 2021 (piątek): 10:00-12:00
- 29 stycznia 2021 (piątek): 14:00-16:00

W ramach dyżurów odbyły się cztery rozmowy telefoniczne. Rozmowy były związane głównie z udzielaniem informacji nt. Krakowskiego Panelu Klimatycznego, a nie z przekazywaniem samych uwag w ramach konsultacji społecznych.

Przebieg konsultacji

Formularze konsultacyjne

Przygotowano dwa formularze konsultacyjne do przesyłania uwag:

- merytorycznych
- organizacyjnych

Uwagi merytoryczne odnosiły się do trzech głównych zagadnień:

- jak zapewnić neutralność klimatyczną Krakowa
- jak zmniejszyć zużycie energii
- jak zwiększyć wykorzystanie energii odnawialnej

W ramach zagadnień organizacyjnych uczestnicy konsultacji społecznych mogli odnieść się do następujących kwestii:

- kryteria sukcesu Krakowskiego Panelu Klimatycznego
- transparentność prowadzonych prac
- regulamin Panelu
- skład i liczebność Zespołu Monitorującego, zasady jego działania
- dobór ekspertów
- dobór Stron
- dodatkowe uwagi i pomysły

Formularze zostały przygotowane zarówno w wersji elektronicznej, jak i tradycyjnej.

Łącznie przesłano 112 formularzy konsultacyjnych, poprzez które zgłoszono 252 uwagi merytoryczne i 168 uwag dotyczących kwestii organizacyjnych.

Przebieg konsultacji

Dodatkowe spotkania konsultacyjne (online)

Ze względu na mnogość spraw merytorycznych i organizacyjnych zdecydowano się na zorganizowanie dodatkowych spotkań konsultacyjnych, już po formalnym okresie konsultacji społecznych. Była to także okazja do wstępnego skomentowania wyników konsultacji społecznych i odniesienia się przedstawicielei Urzędu Miasta Krakowa do najważniejszych kwestii.

Zorganizowano następujące spotkania o charakterze merytorycznym:

- Transformacja klimatyczna – dotacje czy zmiany systemowe: 18 lutego 2021 r., godz. 17:30-19:30.

Rola partycypacji społecznej w procesie transformacji klimatycznej:
23 lutego 2021 r., godz. 17:30-19:30

W spotkaniu poświęconym transformacji klimatycznej udział wzięli m.in.:

- Marcin Popkiewicz – fizyk, popularyzator nauki, analityk megatrendów, redaktor portali Ziemia na Rozdrożu i Nauka o klimacie, autor książek „Nauka o klimacie”, „Rewolucja energetyczna. Ale po co?”, „Świat na rozdrożu”;
- Andrzej Łazęcki – lider miejskich projektów dotyczących klimatu, Zastępca Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej w Urzędzie Miasta Krakowa;
- Aneta Skubida - Systems Innovation Design Manager w Climate-KIC Polska, prezes Stowarzyszenia Wola Mieszkańców i radna niezależna Rady Dzielnicy Wola w Warszawie.

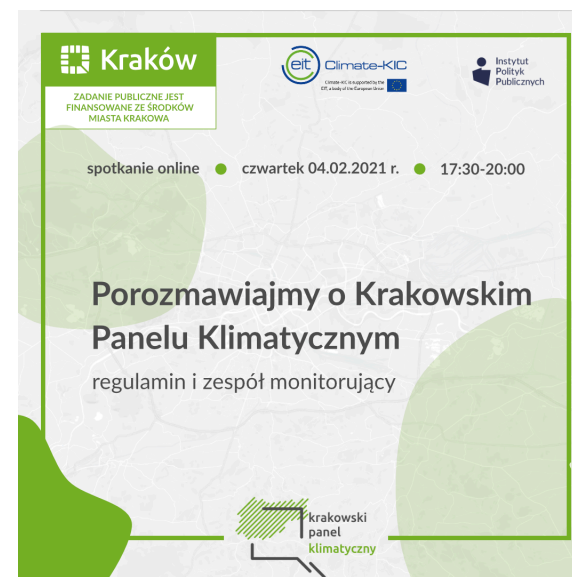

Przebieg konsultacji

Zorganizowano również dodatkowe spotkania poświęcone zagadnieniom organizacyjnym, przede wszystkim dotyczącym regulaminu Panelu oraz Zespołu Monitorującego. Odbyły się one w dniach: 4 lutego, 8 lutego i 11 lutego 2021 r. w godz. 17:30-19:30.

W spotkaniu poświęconym roli partycypacji społecznej udział wzięli m.in.:

- Andrzej Guła – Prezes Krakowskiego Alarmu Smogowego oraz współzałożyciel Polskiego Alarmu Smogowego, inicjatyw społecznych, których celem jest rozwiązanie problemu zanieczyszczenia powietrza w Polsce. Ekonomista środowiska, od wielu lat działający w obszarze polityki ochrony środowiska oraz efektywności energetycznej;
- Aleksandra Ziątek – Local Connector w Democratic Society, europejskiej organizacji non-profit działającej na rzecz wzmocnienia demokracji i budowania procesów partycypacji społecznej na poziomie lokalnym i ponadnarodowym. Pracuje w projekcie Zeroemisyjny Kraków, EIT Climate-KIC Deep Demonstration Healthy Clean Cities;
- Andrzej Łazęcki – lider miejskich projektów dotyczących klimatu, Zastępca Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej w Urzędzie Miasta Krakowa.

Wynik konsultacji społecznych - zgłoszone uwagi merytoryczne

W ramach konsultacji społecznych zgłoszono 420 uwag, w tym 252 uwagi merytoryczne i 168 uwag organizacyjnych. Część uwag istotnie pokrywała się ze sobą, niekiedy też identyczne uwagi były przesyłane przez kilkanaście osób. Dlatego w celu przedstawienia odpowiedniej syntezy zgłoszonych uwag i uporządkowania licznych propozycji częściowo zrezygnowano z tradycyjnego zestawienia każdej uwagi na rzecz ich pogrupowania oraz oceny pod względem przede wszystkim zgodności z tematem Panelu i uporządkowania pod względem merytorycznym. Stąd możliwe różnice w liczbie zgłoszonych uwag i liczbie uwag zestawionych w tabelach.

Zgłoszone uwagi merytoryczne

Pomysły skierowane na panel obywatelski, podsumowane w formie propozycji rekomendacji

Lp.	Zgłaszający	Treść uwagi	Informacja o uwzględnieniu	Uzasadnienie decyzji	Nr propozycji rekomendacji
ZARZĄDZANIE MIASTEM I EFEKTYWNOŚĆ					
1	Osoba fizyczna	Określenie strategii i instrumentów służących osiągnięciu celów krótkoterminowych do roku 2025.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1
2	Stowarzyszenie Ambasada Krakowian	Miasto Kraków powinno przygotować strategię odejścia od emisji CO2 w tym oszczędności energii i zacząć ją realizować (co wymaga np. rewizji wszystkich planowanych inwestycji). Mieszkańcy powinni natomiast nadzorować realizację tej strategii.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1
3	Osoba fizyczna	Wykorzystywanie zielonych klauzul w zamówieniach publicznych i przetargach Miasta.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		3
4	Osoba fizyczna	Zmiana sytemu koordynacji miejskich jednostek. Działanie jako jeden organizm a nie wiele rywalizujących / poprzez zarządzanie rozbicie struktury silosowości sektorów miejskich i koordynacja działań jako jeden byt.	pomysł skierowany na panel obywatelski		2
5	Osoba fizyczna	Należy prędko podjąć zmiany w podziale środków z budżetu miasta Krakowa na rzecz dostosowywania infrastruktury i budynków użyteczności publicznej do stanu neutralności emisyjnej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1
6	Osoba fizyczna	Bardzo dużo działań które miasto może, i powinno, wdrożyć jest dokładnie opisane w istniejących normach i przepisach unijnych. Nie ma sensu wymyślać koła na nowo, co najwyżej ustalić kolejność wdrażania rozwiązań. Zwłaszcza że w perspektywie dekady to, co teraz jest zaleceniami ISO, stanie się obowiązujące na terenie EU.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1

Zgłoszone uwagi merytoryczne

7	Osoba fizyczna	Zamówienia publiczne z podmiotami, które są odpowiedzialne klimatycznie (preferowanie takich podmiotów, punkty za to).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		3
8	Osoba fizyczna	Rozpoczęcie liczenia śladu węglowego przy realizacji poszczególnych zadań gminy i podjęcia planu zmniejszania tego śladu.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		4
9	Osoba fizyczna	Postawienie na neutralność klimatyczną samego urzędu miasta i jednostek podległych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		7, 8, 9, 10
10	Stowarzyszenie „Polskie Forum Klimatyczne”	O kwestiach klimatycznych należy dyskutować KOMPLEKSOWO. Rozwiązania cząstkowe nie są skuteczne.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1
11	Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.	Utworzenie jednostki odpowiedzialnej za projekt zapewniający odpowiedniej mocy lokalne magazyny energii, oparte na odnawialnych źródłach energii.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1, 10
12	Fundacja Frank Bold	Transparentność inicjatyw publicznych w zakresie klimatu i energii.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1
13	Fundacja Carbon Footprint	Elementem kampanii ekologicznej powinno być dawanie dobrego przykładu przez władze miasta, np. flota rządzących powinna być złożona z samochodów elektrycznych, tym bardziej, że mieszkańcy przyglądają się działaniom rządzących i ich wydatkom. Warto dawać przykład taki sposób i traktować to jako element kampanii edukacyjnej, promującej dobre nawyki i wybory konsumenckie.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		5, 7, 8, 9, 10

Zgłoszone uwagi merytoryczne

14	Osoba fizyczna	Stopniowe przekształcanie miasta na smart city, zgodnie z istniejącymi normami ISO, doprowadzając do miasta self-sustained energetycznego (niestety, z punktu widzenia zaopatrzenia w wodę i w żywność nie jest to możliwe).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1, 7, 8, 9, 10
15	Osoba fizyczna	Założenie krakowskiego klastra energii.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		10, 23
16	Osoba fizyczna	Rozwój energetyki obywatelskiej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16, 17
17	Polska 2050 Małopolskie	Dążenie do osiągnięcia neutralności klimatycznej Krakowa powinno odbywać się na kilku płaszczyznach i obejmować działania miasta w zakresie inwestycji, prawodawstwa i nadzoru, a także zwiększania możliwości do angażowania mieszkańców w działania na rzecz klimatu w ramach ich codziennych wyborów.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		6
18	Polska 2050 Małopolskie	Dla osiągnięcia neutralności klimatycznej równie ważne jak inwestycja w odnawialne źródła energii jest jednak również zmaksymalizowanie wykorzystania już wytworzonej energii oraz zminimalizowanie jej utraty.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		10, 16, 23
19	Polska 2050 Małopolskie	Prowadzenie termomodernizacji istniejących budynków i wprowadzenie wysokich standardów termoizolacji w nowym budownictwie (priorytet).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		9, 11
20	Osoba fizyczna	Przeprowadzić więcej inwestycji mających na celu poprawę efektywności energetycznej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8, 9
21	Osoba fizyczna	Audyty energetyczne budynków.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		9
22	Osoba fizyczna	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		9
23	Osoba fizyczna	Termomodernizacja budynków.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		9, 14, 15, 17

Zgłoszone uwagi merytoryczne

24	Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie	Instalacja większej ilości pomp ciepła, kolektorów słonecznych, kotłów na pellet.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8, 16
25	Osoba fizyczna	Konsekwentne i z determinacją realizowanie strategii na rzecz neutralności w zakresie zazieleniania, czystej energii, zbiorowego transportu, ograniczania (!) produkcji śmieci, w szczególności plastiku, retencji w mieście i kompostowania.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1
26	Osoba fizyczna	Urzędnicy muszą dawać przykład, współpracować z organizacjami pozarządowymi i aktywistami. Rzetelnie informować i kształcić się - np. nie mylić smogu i niskiej emisji ze zmianami klimatu.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		5, 6
27	Osoba fizyczna	Urzędnicy powinni świecić przykładem - żadne działania mające wpłynąć na mieszkańców nie odniosą żadnego efektu jeśli urzędnicy się do nich nie zastosują.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		5, 8, 9
28	Nasza Olszanica	Budynki miejskie samowystarczalne energetycznie.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8, 9, 10
29	Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.	Przyjęcie założenia, że w ramach modernizacji budynków publicznych oraz w budynkach stanowiących zasoby Gminy Miejskiej Kraków nowe instalacje i nośniki muszą pokrywać co najmniej 60% swojego zapotrzebowania na ciepłą wodę przy użyciu energii słonecznej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8, 9, 10
30	Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.	Instalacje powietrznych i gruntowych pomp ciepła z wykorzystaniem zasilania z energii społecznej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		25
31	Osoba fizyczna	Działania pomocowe dla mieszkańców - wsparcie finansowe przy ocieplaniu domów, preferencje na rzecz środków komunikacji miejskiej zamiast samochodu, promowanie dojazdu do szkoły razem z dzieckiem komunikacją miejską, rowerem.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		17
32	Osoba fizyczna	Powołanie nowej jednostki organizacyjnej w UMK (lub tylko powiązanych kapitałowo z budżetem miasta) w celu dokonywania zakupów grupowych, zarówno dla miasta jak i mieszkańców (np.: zakupy grupowe paneli fotowoltaicznych, symbioza Miasto <-> mieszkańcy - blok, osiedle).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16, 22

Zgłoszone uwagi merytoryczne

33	Osoba fizyczna	Należy w możliwie jak najszerszym zakresie wspierać innowacyjne projekty ekologiczne oraz ogłaszać konkursy na ich realizację, a także w szerszym zakresie korzystać z dobrych praktyk, np. realizowanych w innych miastach i regionach Polski i Europy.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16, 22
34	Osoba fizyczna	Jedna rzecz to zużywać mniej energii - druga to nie marnować jej i dobrze pożytkować!	Pomysł skierowany na panel obywatelski		7, 10
35	Osoba fizyczna	Miasto Kraków powinno być w kwestii klimatu tak odważne (prekursor wśród miast) jak w sprawie smogu. Zakazano palenia węglem i efekt jest bardzo dobry. Wszyscy chwalą za tę decyzję. Teraz czas nakazać "zieloność" budynków. KAŻDA nowa inwestycja powinna mieć zielony dach oraz panele - inwestorów stać na to! Ponadto wzorem Paryża oraz miast skandynawskich - Miasto Kraków powinno zmniejszać "betonozę" i przekształcać place i ciągi komunikacyjne w tereny zielone. Hala Targowa jest dobrym przykładem. Potrzeba więcej takich rewitalizacji!	Pomysł skierowany na panel obywatelski		11, 22
36	Osoba fizyczna	Kluczowa jest konsekwentna postawa oraz dobra edukacja, która powinna zaczynać się od włodarzy miasta.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14
37	Osoba fizyczna	Mniej pieniędzy marnować na bicie piany (płacenie za tworzenie firm w celach organizowania konsultacji), a zwiększyć środki rzeczywiście pożytkowane na działania konkretne. Mikrogranty na wymiany urzędzeń. Skrócenie terminów formalnych do minimum i szybkie przystępowanie do działań. Zaangażowanie instytucji, które istnieją i nietworzenie nowych. Np. szkoły obsługuje MCOO i wiele mądrych inwestycji mogłoby pilotować-ma doświadczenie, wprawę i zna podstawy prawne. Można szukać wsparcia w ZZM, ma doświadczenie i realizuje wiele projektów proekologicznych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		15, 16
38	Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy	- podniesienie efektywności energetycznej budynków publicznych,	Pomysł skierowany na panel obywatelski		7, 8, 9, 10
39		- podniesienie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jedno i wielorodzinnych),	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14, 15, 16, 17
40		- upowszechnienie bezpyłowych odnawialnych źródeł energii (np. pompy ciepła, fotowoltaika),	Pomysł skierowany na panel obywatelski		15, 16, 18, 19, 20
41		- promocja rozwiązań organizacyjnych promujących efektywne wykorzystanie energii oraz bezpyłowych OZE (np. spółdzielnie energetyczne).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		15, 16, 23

Zgłoszone uwagi merytoryczne

42	Fundacja czyste powietrze	Angażowanie mieszkańców w procesy decyzyjne z jednej strony uczy a po drugie pokazuje jak zrobić przeprowadzić mikro transformację u siebie.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		6
43	Polska 2050 Małopolskie	Tytuł: Zwiększenie efektywności wykorzystania odzysku energii w budynkach Cel: Zmniejszenie kosztów energetycznych eksploatacji budynków poprzez wykorzystanie ciepła generowanego wewnątrz budynków. Opis: Kraków jest miastem bardzo szybko rozrastającym się. Już na etapie budowy (czyli teraz!) powinny być zagwarantowane najlepsze z punktu widzenia energetyki, długofalowe rozwiązania. Wciąż słabo reprezentowane są działania na poziomie maksymalizowania zużycia wytworzonej/pobieranej energii przez budynki. Jako ruch Polska 2050 chcielibyśmy zaproponować inwestowanie przez miasto Kraków w dodatkowe rozwiązania i/lub stawianie dodatkowych wymogów do powstających budynków, w których standardowa eksploatacja związana jest z generowaniem dużej ilości ciepła na terenie tego budynku. Dotyczy to zwłaszcza takich jednostek, w których obecne są np. serwerownie, pomieszczenia chłodzące/mroźniowe czy laboratoria. Miasto Kraków powinno zadbać o to, aby na etapie projektowania budynków o docelowym profilu działania wykorzystującym wyżej wymienione rozwiązania zapewnione były instalacje do przekazywania wytworzonego w budynku ciepła (tzw. ciepła odpadowego) do innych miejsc na terenie tego samego budynku lub kompleksu budynków, tak aby pobierana przez budynek energia przekształcona w ciepło mogła zostać wykorzystana ponownie, np. do ogrzewania innych pomieszczeń lub wody. Rozwiązania takie funkcjonują już od wielu lat w innych miejscach, gdzie się sprawdzają; jako przykład można podać kampus Wellcome Trust w Hinxtton, który wdrożył wielopoziomowe rozwiązania służące maksymalnej możliwej neutralności kampusu dla klimatu i środowiska, pomimo korzystania na jego terenie z ogromnej ilości energochłonnych sprzętów elektronicznych. Wykorzystanie energii odpadowej jest też sposobem na oszczędzanie energii i tym samym zasobów finansowych, co zwróci jednorazowy koszt inwestycji w takie rozwiązania w przewidywalnym czasie. Jako ruch składający się z ludzi reprezentujących bardzo szeroki zakres dziedzin, po przeanalizowaniu wielu aspektów proponowanego rozwiązania uważamy, że zaproponowane przez nas rozwiązanie nie tylko jest możliwe, ale wręcz wysoce zalecane w budownictwie na miarę XXI wieku. W przypadku wprowadzenia takiego rozwiązania Kraków niewątpliwie stałby się przykładem do naśladowania w zakresie optymalizacji zagospodarowywania energii w budownictwie, co może pociągnąć za sobą wdrożenie podobnych rozwiązań w innych regionach kraju i przyniosłoby korzyści na szeroką skalę.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		23, 24, 25
44	Osoba fizyczna	System latarni miejskich, które w pandemii gasiły się nocą.	uwzględniona		12
45	Osoba fizyczna	Zredukować zanieczyszczenie światłem (witryny sklepowe oświetlone w nocy), mniejsze natężenie światła w lampach ulicznych, edukacja dot. oszczędzania prądu.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		12, 14

Zgłoszone uwagi merytoryczne

46	Osoba fizyczna	Unikanie oświetlania po zmroku nieistotnych obiektów jak kościoły, sklepy, czy zwykłych gospodarstw domowych. Używanie energooszczędnych instalacji, żarówek czy rozwiązań umożliwiających oszczędzanie energii.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14
47	Osoba fizyczna	Wyłączanie oświetlenia w galeriach handlowych, gdy są zamknięte.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14
48	Osoba fizyczna	Broń Boże proponowane w "strategii adaptacji" pogarszanie stanu środowiska przez zwiększanie wysp ciepła (panele fotowoltaiczne) czy przez zmniejszanie energii wiatrom przewietrzającym miasto (wiatraki). Walka z wyspami ciepła jest już formalnym działaniem na poziomie Unii Europejskiej. Wydaje się (z punktu widzenia tworzonych norm ISO smart city) że rozwiązaniem nie jest zmiana sposobu wytwarzania energii, a zmniejszanie jej zużycia. Z punktu widzenia termodynamiki, każda energia zużyta w mieście zamieniana jest w efekcie na ciepło, więc każdy kilowat energii dostarczony do miasta (tak energii elektrycznej, w węglu do elektrociepłowni, benzynie do samochodu, gazie i każdym innym nośniku energii) pogarsza stan środowiska, przyczyniając się do powiększenia miejskiej wyspy ciepła (co z kolei powoduje zwiększone zużycie energii na klimatyzację, czyli mamy do czynienia z dodatnim sprzężeniem zwrotnym).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		7, 9,10
49	Osoba fizyczna	Miasto powinno ocieplić wszystkie budynki, co spowoduje, że zużycie energii będzie znacznie mniejsze.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		9, 17
50	Osoba fizyczna	Rezygnacja z planowanych projektów, które będą miały duże zużycie energii - chodzi mi głównie o całoroczne centrum sportów zimowych w Płaszowie lub inne podobne.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		11
51	Osoba fizyczna	Spójny system ocieplania budynków, dla zminimalizowania strat domowych ciepła.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		9
52	Osoba fizyczna	Zamontowanie na osiedlach energooszczędnego oświetlenia.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		12
53	Osoba fizyczna	Inteligentne zarządzanie siecią oświetlenia ulicznego / parkowego.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		12

Zgłoszone uwagi merytoryczne

54	Osoba fizyczna	Przejęcie miasta w całości na ekologiczne oświetlenie.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		12
55	Osoba fizyczna	Wymiana oświetlenia na LEDowe w mieście.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		12
56	Osoba fizyczna	Upowszechnianie rozwiązań służących monitorowaniu zużycia energii i zarządzania zużyciem - chodzi o to, aby objąć tym systemem wszystkie budynki w Krakowie. Obniżenie temperatury ciepłej wody do 45 stopni Celsjusza- pozwoli to na obniżenie strat w budynku oraz obniżenie temperatury wody w sieci miejskiej, co też przełoży się na obniżenie strat sieciowych. Wdrożenie odzysku ciepła z wentylacji w budynkach wielorodzinnych i innych. Odzyskiwanie ciepła z układów chłodzenia obiektów wielkopowierzchniowych i skierowanie odzyskanego ciepła do sieci ciepłowniczej. Zachęcanie użytkowników do stosowania mieszkaniowych systemów regulacji temperaturą w poszczególnych pomieszczeniach. Stworzenie programu wspierającego montaż automatyki sterującej oświetleniem zarówno w budynkach jak i ulicznym (m.in. czujniki zmiernych, ruchu, oświetlenie nadążne, automatyczna zmiana natężenia oświetlenia w zależności od potrzeb itd.).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		7, 14, 24, 25
57	Osoba fizyczna	Budynki użyteczności publicznej nie powinny być oświetlane w środku i na zewnątrz poza godzinami pracy (dodatkowo przyczyniają się do zanieczyszczenia światłem). Takie budynki mogłyby być również wspierane energią z PV (bo funkcjonują za dnia).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		7, 10
58	Osoba fizyczna	Miasto powinno też dofinansowywać wymianę nieszczelnych okien i docieplać prywatne budynki, żeby ograniczyć zużycie energii na ogrzewanie oraz dofinansowywać zakup systemów ograniczających przegrzewanie lokali latem, np. markiz, żaluzji (żeby ograniczyć używanie klimatyzacji i wiatraków).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		17
59	Osoba fizyczna	Zrobić audyt zużycia energii i sprawdzić, gdzie jest marnowana i jakie urządzenia/procesy można zamienić na mniej energochłonne.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		7
60	Osoba fizyczna	wprowadzenie jednolitej polityki optymalizacji kosztów zużycia energii dla Urzędu Miasta Krakowa i jednostek miejskich, wraz z systemem monitoringu efektów wdrażania.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		7
61	Polska 2050 Małopolskie	Ważnym punktem w realizacji tego celu jest inwestowanie w nowe, najbardziej korzystne z klimatycznego punktu widzenia rozwiązania dot. energetyki w budownictwie - w szczególności w powstających budynkach publicznych, ale także stawianie i egzekwowanie	Pomysł skierowany na panel obywatelski		11, 14,

Zgłoszone uwagi merytoryczne

		ściślejszych wymogów w zakresie energetyki deweloperom chcącym inwestować na terenie Krakowa. Działania te powinny zapewniać minimalizowanie utraty energii poprzez regulacje dotyczące: -zapewnianie optymalnej izolacji budynków - maksymalne wykorzystanie pobranej lub wytworzonej przez budynek energii, m.in. przez wykorzystanie tzw. energii odpadowej powstającej w danym budynku. Konkretnie działania do podjęcia: Termomodernizacja mieszkań (uszczelnianie okien i drzwi), Promowanie zasady 20 st.C w mieszkaniach, Używanie energooszczędnego sprzętu AGD, Wyłączanie reklam świetlnych i zbędnego oświetlenia budynków w nocy.			
ZARZĄDZANIE MIASTEM I EFEKTYWNOŚĆ					
62	Osoba fizyczna	Obniżenie emisji CO ₂ .	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1
63	Osoba fizyczna	Przede wszystkim należy zmniejszyć emisje CO ₂ .	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1
64	Osoba fizyczna	Natychmiastowy zakaz stosowania paliw stałych w źródłach przemysłowych i zawodowych w mieście Kraków.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		24
65	Osoba fizyczna	Odejście od paliw kopalnych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		26
66	Osoba fizyczna	Rozbudowa alternatywnej infrastruktury ciepłowniczej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		24, 26

Zgłoszone uwagi merytoryczne

67	Nasza Olszanica	Likwidacja spalania paliw kopalnych w systemach grzewczych budynków i w transporcie.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		27
68	Polska 2050 Małopolskie	W zakresie ogrzewania budynków: Zakończenie wymiany pieców domowych i palenisk na paliwo stałe (priorytet).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		27
69	Osoba fizyczna	Podłączenie osiedli do sieci ciepłowniczej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		24
70	Osoba fizyczna	Działania na szczeblu krajowym w sprawie tego w jaki sposób w Polsce jest produkowany prąd.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1
71	Osoba fizyczna	Poprzez wprowadzenie ograniczeń na banery świetlne/telebimy reklamowe.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		36
72	Fundacja Frank Bold	Ograniczenie umieszczania w przestrzeni miejskiej reklam podświetlanych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		36
73	Osoba fizyczna	Rezygnacja z ozdób podświetlanych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		36

Zgłoszone uwagi merytoryczne

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII					
74	Stowarzyszenie Ambasada Krakowian	Nie jest to zadaniem Gminy. Gmina powinna skupić się na oszczędnościach energii.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1
75	Osoba fizyczna	Wymiana bloków energetycznych w Elektrociepłowni Kraków z węglowych na gazowe lub OZE.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		24
76	Osoba fizyczna	Zwiększenie udziału energii odnawialnej w bilansie energetycznym miasta.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1
77	Osoba fizyczna	Odejście od węgla w ogrzewaniu sieciowym oraz w dostawie energii elektrycznej. Ogłoszenie przetargu na dostawę energii przez firmy OZE, po to by móc wypowiedzieć umowy zawarte z Tauronem.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		24, 7, 10
78	Polska 2050 Małopolskie	Wykorzystanie technologii OZE tam gdzie to możliwe (geotermia, fotowoltaika, ciepło odpadowe).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		18, 19, 20, 25
79	Reformed Druids of Gaia Poland	Zwiększenie udziału OZE w dostawie energii.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8
80	Osoba fizyczna	Wprowadzać OZE, gdzie się da, np. w urzędach i instytucjach publicznych panele fotowoltaiczne (na dachach szkół).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8
81	Osoba fizyczna	Więcej energii ze źródeł odnawialnych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8
82	Osoba fizyczna	Dążenie do korzystania w 100% z energii odnawialnej plus magazynów energii (w miarę spadania cen).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		10, 23, 25
83	KlimatUJ	Inwestując w energię odnawialną tak jak to tylko możliwe.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8
84	Osoba fizyczna	Likwidacja wszystkich kotłów węglowych w budynkach komunalnych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		27

Zgłoszone uwagi merytoryczne

85	Fundacja Frank Bold	Wsparcie finansowe i organizacyjne dla OZE.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16, 17
86	Osoba fizyczna	Dofinansowanie OZE.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		17
87	Osoba fizyczna	Dofinansowanie OZE - inwestycja w panele społeczne, budowa infrastruktury miejskiej w oparciu na odnawialnych źródłach energii.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		17
88	Stowarzyszenie „Polskie Forum Klimatyczne”	Nie chodzi o ograniczenie, ale o zastosowanie OZE w systemie klastrowym.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		10, 23, 25
89	Aktywni mieszkańcy osiedla Centrum D	Poprzez zwiększenie ilości mikroinstalacji OZE: fotowoltaika w różnorodnych urządzeniach (takich jak ławki, parkometry czy podświetlenie billboardów), instalowanie paneli fotowoltaicznych na dachach miejskich budynków.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8
90	Stowarzyszenie „Polskie Forum Klimatyczne”	Uruchomienie geotermii.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		20, 28
91	Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.	Zwiększone wykorzystanie płytkiej i głębokiej geotermii, zwłaszcza poza obszarem objętym miejską siecią energetyki ciepłej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		20, 28
92	Stowarzyszenie „Polskie Forum Klimatyczne”	Sadzenie plantacji drzew szybkorosnących. Użycie biomasy jako OZE.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		29
93	Fundacja Frank Bold	Wnoszę o umieszczenie we wnioskach z konsultacji jasnego komunikatu o braku zgody strony społecznej na podnoszone ze strony inicjatyw powiązanych z branżą biomasy apele o przywrócenie możliwości używania biomasy w Krakowie. Konieczne jest dalsze pogłębienie słusznie obranego kierunku wyznaczonego przez krakowską uchwałę antysmogową.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		30
94	Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy	W niniejszym piśmie chcielibyśmy się odnieść przede wszystkim do jednego z postulatów zgłoszonych podczas spotkań konsultacyjnych, a mianowicie zniesienie zakazu spalania paliw stałych w Krakowie i dopuszczenie do użytku instalacji spalających biomasę. Przedstawiana przez organizację promującą wykorzystanie biomasy (Polskie Forum Klimatyczne) argumentacja oparta jest o dwa twierdzenia: spalanie biomasy jest przyjazne dla klimatu oraz spalanie biomasy w nowoczesnych urządzeniach nie przyczynia się do zanieczyszczenia powietrza.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		30

Zgłoszone uwagi merytoryczne

		W Krakowie od 1 września 2019 roku obowiązuje uchwała antysmogowa, która zakazuje spalania paliw stałych w kotłach, kominkach oraz piecach. W przygotowaniu do wdrożenia tej uchwały miasto wspierało mieszkańców, oferując dopłaty do wymiany kotłów i pieców na paliwa stałe oraz do rachunków za ogrzewanie. Dzięki temu w ostatniej dekadzie udało się doprowadzić do wymiany ponad 25 000 kotłów i pieców na paliwa stałe.	Pomysł skierowany na panel obywatelski	
95		Efekty wdrożenia zakazu paliw stałych przyniosły skutek – jakość powietrza w Krakowie uległa znacznej poprawie. Porównując sezony grzewcze od 2012/2013 do 2019/2020 widzimy spadek stężenia pyłów PM10 oraz PM2,5 aż o ponad 40% - w obu przypadkach jest to spadek znacznie szybszy niż w przypadku reszty województwa małopolskiego. W Krakowie stężenie PM10 spadło o 45%, a w reszcie Małopolski o 29%, PM2,5 w Krakowie zmniejszyło się o 44%, a w reszcie Małopolski o 32%. W przypadku stężeń rakotwórczego benzo[a]pirenu widzimy w Krakowie spadek o 43%, a w Małopolsce wzrost o 14%. Liczba dni z przekroczeniem normy dla pyłu PM10 (50ug/m3) spadła w Krakowie w trakcie analizowanego okresu ze 125 dni do 64 dni, liczba dni powyżej progu informowania (100 ug/m3) z 35 do 2, a powyżej progu alarmowego do zera (Kleczkowski, Piotr, Kotarba, Katarzyna, Analiza zmian jakości powietrza w Krakowie oraz Małopolsce, dostęp: https://smoglab.pl/wp-content/uploads/2021/01/Analiza-zmian-jakosci-powietrza-w-Krakowie-oraz-Malopolsce-w-latach-2012-2020-1.pdf).	Pomysł skierowany na panel obywatelski	
96		Niestety pomimo znacznej poprawy normy jakości powietrza wciąż pozostają przekroczone w Krakowie – dzieje się tak w przypadku liczby dni z przekroczoną normą dzienną (nie powinno ich być więcej niż 35) czy rakotwórczego benzo[a]pirenu, którego stężenie wciąż pozostaje około czterokrotnie za wysokie. W związku z tym nie ma przestrzeni na luzowanie przepisów antysmogowych i dopuszczenie do spalania biomasy w Krakowie – nawet w najnowocześniejszych urządzeniach. Dodawanie nowych źródeł zanieczyszczenia powietrza, w gęsto zaludnionym mieście, o bardzo niekorzystnych warunkach przewietrzania (położenie w niecce) będzie pogłębiać problem smogu.	Pomysł skierowany na panel obywatelski	
97		Należy również zwrócić uwagę, że nowoczesne urządzenia służące spalaniu paliw stałych, w tym biomasy, mogą mieć problemy z dotrzymaniem wymogów emisyjnych w warunkach rzeczywistych. Można tu przytoczyć badania prowadzone w Anglii na nowoczesnych urządzeniach grzewczych na paliwa stałe, które wykazały, że w warunkach rzeczywistych emisje mogą być nawet czterokrotnie większe niż wymagania ekoprojektu (2: Klauser F., Carlona E., Kistler M., Schmidl C., Schwabl M., Sturmlechner R., Haslinger W., Kasper-Giebl A.: Emission characterization of modern wood stoves under real-life oriented operating conditions, Atmospheric Environment 192, s.257-266, 2018). Również kontrole prowadzone przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumenta wskazują, że spora część nowoczesnych kotłów nie spełnia wymagań emisyjnych i efektywnościowych. W 2020 roku UOKiK oddał do analizy laboratoryjnej 25 kotłów, z których aż 7 nie spełniało wymagań pod kątem np. emisji pyłów, emisji tlenków azotu bądź sprawności (3: https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=16768). Należy również podkreślić, że	Pomysł skierowany na panel obywatelski	

Zgłoszone uwagi merytoryczne

		w Polsce nie istnieje system kontroli emisji z urządzeń grzewczych użytkowanych w domach. Taki system wprowadziły np. Niemcy, gdzie co dwa lata obowiązkowej kontroli emisji pyłu poddawane są kotły na paliwa stałe – co pozwala na weryfikację czy dane urządzenie nie emituje zbyt dużo zanieczyszczeń. Na koniec należy również zauważyć, że w Polsce do tej pory nie wprowadzono obowiązkowych wymagań jakościowych dla pelletu. W związku z tym do sprzedaży trafia również pellet z domieszką płyt meblowych, chemicznych substancji lepiących, a nawet plastików (4: https://www.money.pl/gospodarka/pol-miliona-ton-trujacych-pelletow-trafia-do-domowych-piecow-malopolska-domaga-sie-szigania-oszustow-6558949275429760a.html).			
98		Coraz więcej podmiotów zwraca również uwagę na fakt, że spalanie biomasy nie jest jednoznacznie pozytywne dla klimatu, jak przedstawiane to było w trakcie panelu. Warto w tym kontekście zwrócić uwagę na niedawno opublikowany raport Joint Research Centre, gdzie zauważa się, że spalanie biomasy w Unii Europejskiej jest źródłem emisji 350 milionów CO2 rocznie, a wiele rozwiązań w tym zakresie może być szkodliwe nie tylko dla klimatu, ale również dla bioróżnorodności ekosystemów leśnych (5: https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122719).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		
99		Biorąc powyższe argumenty pod uwagę, rekomendacja zgłaszana przez Polskie Forum Klimatyczne, polegająca na zniesieniu zakazu paliw stałych w Krakowie, nie powinna być procedowana w dalszych pracach panelu.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		
100	Polska 2050 Małopolskie	Konieczne jest ciągle zwiększanie wykorzystywania energii odnawialnej w zakresie dostępnym dla miasta - w przypadku Krakowa na pewno powinno to obejmować m.in. wykorzystanie potencjału słonecznego i płytkiej geotermii.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		18, 19, 20
101	Osoba fizyczna	Uchwalenie lokalnych aktów prawnych (podobnych do uchwały antysmogowej), które ułatwią wspólnotom mieszkaniowym instalację paneli fotowoltaicznych na dachach bloków i kamienic.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16
116	Fundacja Carbon Footprint	Instalacje fotowoltaiczne na budynkach, które są własnością miasta oraz latarniach w przestrzeni publicznej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8
102	Fundacja Carbon Footprint	Inteligentne ławki solarne w przestrzeni miejskiej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8
103	Fundacja Carbon Footprint	Ładowanie telefonów pracą własnych mięśni w miejscach publicznych (np. jak w Galerii Kazimierz).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14
104	Osoba fizyczna	Wprowadzenie wymogu instalacji fotowoltaicznych dla wszystkich nowych inwestycji budowlanych; opcjonalnie dla mieszkaniowych, obowiązkowo dla biurowych (dla napędzania klimatyzacji).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		11

Zgłoszone uwagi merytoryczne

105	Osoba fizyczna	Należy zamontować panele fotowoltaiczne na dachach budynków miejskich (tylko o płaskiej powierzchni), ale w taki sposób aby nie szpecić krajobrazu.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8
106	Osoba fizyczna	Spółeczne "elektrownie słoneczne" na blokach i innych budynkach mieszkalnych lub użyteczności publicznej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16
107	Osoba fizyczna	Zachęcanie do instalowania paneli na dachach biurowców - np. poprzez ulgi w podatku od nieruchomości lub inne znaczące przywileje dla takich biurowców.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		17
108	Osoba fizyczna	Dofinansowanie, pomoc prawna oraz akcja promocyjna mające na celu budowę paneli fotowoltaicznych na budynkach wielorodzinnych (bloki, kamienice).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16, 17
109	Osoba fizyczna	Budowa instalacji PV na dachach budynków i elewacjach, a także w innych dostępnych powierzchniach (np. parkingi), a także jej wykorzystanie w pierwszej kolejności na potrzeby budynkowe. Upowszechnienie w parkach, miejscach rekreacji lamp solarnych. Zbudowanie trwałego systemu, adekwatnego do potrzeb, wspierającego instalowanie lokalnych (budynkowych) źródeł odnawialnych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16
110	Osoba fizyczna	Panele fotowoltaiczne minimum dla budynków użyteczności publicznej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8
111	Osoba fizyczna	Instalacja paneli fotowoltaicznych na budynkach w zarządzie gminy.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8
112	Osoba fizyczna	Zasilanie energią słoneczną jak największej ilości urzędów miejskich.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8, 10
113	Osoba fizyczna	Poprzez instalacje OZE we własnych gospodarstwach domowych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14, 15, 16, 17
114	Osoba fizyczna	Organizacja i promocja programu wsparcia systemów ogrzewania z energii słonecznej dla mieszkańców oraz w większym zakresie wprowadzanie oświetlenia miejskiego z akumulatorów słonecznych (latarnie).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		12, 14, 15, 16, 17
115	Osoba fizyczna	Identyfikacja dachów i miejsc, w których mogą powstawać instalacje energii odnawialnej, zachęta do inwestycji w takie instalacje.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		18, 19, 20

Zgłoszone uwagi merytoryczne

116	Osoba fizyczna	Ogniwa fotowoltaiczne na dachach bloków.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14, 15, 16
117	Osoba fizyczna	Panele fotowoltaiczne na każdym dachu!!!	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14, 15, 16
118	Osoba fizyczna	Panele słoneczne na budynkach.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14, 15, 16
119	Osoba fizyczna	Ponadto należy stosować jak największe zachęty lub nawet nakaz - instalowania przez wspólnoty mieszkaniowe paneli na dachach bloków, a także zielonych dachów (zmniejszają zużycie energii na klimatyzację).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14, 15, 16
120	Osoba fizyczna	Montowanie na dachach budynków użyteczności publicznej PV, wspieranie biznesów, lokalnych przedsiębiorców, którzy montują takie systemy, dopłaty do prywatnych inwestycji w fotowoltaikę.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8, 16, 17
121	Osoba fizyczna	Wykorzystanie dachów na osiedlach na ogródki oraz pod montaż urządzeń do pozyskiwania energii odnawialnej. Jedno i drugie powinno być dobrze przemyślane i zaprojektowane tak aby mogło współistnieć i ludzie mogli z tego korzystać przez długie lata bez większych kosztów!	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14, 16
122	Osoby fizyczne	Obowiązkowa instalacja systemu fotowoltaicznego na pustych dachach nowo wybudowanych budynków mieszkalnych, do użycia przynajmniej dla energii elektrycznej w społeczności i / lub do konsumpcji najemców.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		11, 14, 16
123	Osoby fizyczne	Miasto powinno też postawić na fotowoltanikę, panele słoneczne na dachach - inwestycja w fotowoltaikę, panele fotowoltaiczne, montaż paneli, zamontowanie paneli fotowoltaicznych	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8
124	Osoba fizyczna	Dopłaty do fotowoltaniki, przejście na energię odnawialną przez władze miasta, np. przez oświetlanie budynków reprezentacyjnych w ten sposób. Tworzenie "wysp energii" miejsc do składowania kompostu wytwarzającego energię.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8, 17
125	Osoba fizyczna	Farmy fotowoltaiczne.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		18, 31
126	Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.	Rozpoczęcie procesu inwestycyjnego farm fotowoltaicznych począwszy od wprowadzenia odpowiednich zapisów w aktach prawa miejscowego (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		18, 31
127	Osoba fizyczna	Budowa gminnej farmy wiatrowej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		32

Zgłoszone uwagi merytoryczne

128	Osoba fizyczna	Elektrownia przepływowa na Wiśle.	Pomysł skierowany na panel obywatelski	33
129	Osoba fizyczna	Wymiana źródeł zasilania w ogrzewaniu, panele fotowoltaiczne, panele słoneczne.	Pomysł skierowany na panel obywatelski	27
130	Osoba fizyczna	Oświetlenie miejskie z odnawialnych źródeł energii.	Pomysł skierowany na panel obywatelski	12, 10
131	Osoba fizyczna	Dopłaty do paneli fotowoltaicznych i przydomowych małych elektrowni wiatrowych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski	17
132	Osoba fizyczna	Dofinansowanie fotowoltaiki.	Pomysł skierowany na panel obywatelski	17
133	Osoba fizyczna	Promocja paneli fotowoltaicznych (zachęty, dopłaty, prawne ułatwienia zakładania).	Pomysł skierowany na panel obywatelski	15, 16, 17
134	Osoba fizyczna	Promowanie i dofinansowanie energii odnawialnej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski	14, 15, 16, 17
135	Osoba fizyczna	Większe dotacje (zachęcające) do odnawialnych źródeł energii.	Pomysł skierowany na panel obywatelski	17
136	Osoba fizyczna	Dopłata do paneli fotowoltaicznych w znaczącym wymiarze finansowym.	Pomysł skierowany na panel obywatelski	17
137	Osoba fizyczna	Instalacja paneli fotowoltaicznych na budynkach gminnych, dopłata do instalacji na pozostałych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski	8, 17
138	Osoba fizyczna	Dofinansowanie do ekologicznych form ogrzewania dla firm i osób prywatnych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski	17
139	Osoba fizyczna	Wykorzystać energię geotermalną, zwiększyć ilość przydomowych instalacji fotowoltaicznych i pomp ciepła.	Pomysł skierowany na panel obywatelski	28

Zgłoszone uwagi merytoryczne

140	Osoba fizyczna	Można to osiągnąć przez maksymalne wykorzystanie dostępnych zasobów, np. energii geotermalnej czy słonecznej, zwłaszcza w rejonach Krakowa wykluczonych z dostępu do miejskiej sieci ciepłowniczej, a w pozostałych obszarach wykorzystanie tych rozwiązań do budynków innych niż mieszkalne. Działania te muszą być poprzedzone szczegółowym specjalistycznym rozpoznaniem możliwości w tym zakresie i analizą najbardziej opłacalnych, długofalowych rozwiązań. Równie ważne jak samo źródło energii jest jednak również minimalizowanie utraty wygenerowanej energii. Konkretne działania do podjęcia: Wykorzystanie paneli fotowoltaicznych – indywidualne (domy wolnostojące) lub spółdzielnie i klastry energii (bloki, osiedla, dzielnice), Wykorzystanie geotermii do tworzenia lokalnych sieci ciepłowniczych, Wykorzystanie ciepła odpadowego w budynkach, w których generowane są znaczące ilości ciepła (serwerownie, chłodnie itp.).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		18, 19, 20, 22, 23, 25
141	Osoba fizyczna	Przede wszystkim preferencyjne warunki dla wspólnot mieszkaniowych oraz dla biznesu - aby zachęcać do instalowania paneli fotowoltaicznych na dachach budynków zbiorowych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16, 17
142	Osoba fizyczna	Dofinansowanie od miasta, a także programy społeczne propagujące prywatne źródła energii odnawialnej takiej jak panele słoneczne.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16, 17
143	Osoba fizyczna	Zachęta mieszkańców (także wspólnot mieszkaniowych) do instalacji ww. poprzez dofinansowanie, uczestnictwo w programach, zwolnienie z podatków. Konsekwentne przestawienie urzędów na takie źródła. Instalować, gdzie się da.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16, 17, 8
144	Fundacja Frank Bold	Lobbowanie zmiany ustawy o OZE celem możliwości powstawania w miastach spółdzielni energetycznych. Wykorzystanie dachów i innych powierzchni innych niż obszary zielone do instalacji paneli fotowoltaicznych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16, 17, 23
145	Osoba fizyczna	Specjalne fundusze modernizacyjne pozyskiwania energii słonecznej, wodnej i wiatrowej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		17
146	Osoba fizyczna	Wsparcie od miasta w dla mieszkańców w trudnej sytuacji materialnej (e.g. opał).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		13
147	Osoba fizyczna	Wykorzystanie energii słonecznej w obszarach wolnych i bezużytecznych (dachy domowe, parkingi).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		18, 19
148	Osoba fizyczna	Lampy uliczne zasilane panelami słonecznymi.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		12

Zgłoszone uwagi merytoryczne

149	Osoba fizyczna	Wykorzystanie w przestrzeni miejskiej paneli słonecznych (np. znaki drogowe, billboardy itp.).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8
150	Osoba fizyczna	Na przystankach można by wykorzystać energię ciepłą i ruchową oczekujących na ogrzewanie przystanków :)	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8
151	Osoba fizyczna	Znieść podatek od energii odnawialnej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16
152	Osoba fizyczna	Zaproponuj rządowi przepisy, które umożliwiają wirtualne spodnie słoneczne / wirtualne dozowanie netto. Ma to na celu zezwolenie na domy mieszkalne udostępnianie pojedynczej instalacji PV w sposób korzystny ekonomicznie.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16
153	Osoba fizyczna	Miasto kompleksowo powinno pomyśleć o instalacjach: fotowoltaicznych (prąd), solarnych (ciepła woda), na dachach budynków, którymi zarządza, w szczególności szkół. Pozostałe dachy można adaptować na zielone, , instalować ule itp. Dla uczniów będzie to okazja do doświadczania na bieżąco działań dorosłych związanych z ochrona klimatu, dla Miasta korzyść ekonomiczna.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8, 14, 22
154	Osoba fizyczna	Przede wszystkim nie powinniśmy skupiać się na źródłach odnawialnych (bo niektóre emitują duże ilości CO2, np. biomasa, biogaz, czy biopaliwa), ale na niskoemisyjnych. Błędem są dopłaty do systemów grzewczych opartych na gazie czy biomase. Miasto powinno dążyć do podłączenia jak największej liczby osób do centralnej sieci ciepłowniczej, która z czasem powinna być zasilana energią jądrową. W ciągu najbliższych 10 lat raczej nie jest to możliwe, więc dobrze byłoby rozwijać.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		24, 34
155	Osoba fizyczna	Rozszerzenie budżetu obywatelskiego o możliwość wpierania projektów związanych z energią odnawialną.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16
156	Osoba fizyczna	Promocja energii odnawialnej w mieście - we współpracy z krakowskimi uniwersytetami i przedsiębiorcami. Wsparcie dla inicjatyw społecznych i komercyjnych (w zakresie jakim to pokrywa się z celami transformacji energetycznej).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		6, 14, 16
157	Osoba fizyczna	Poprzez instalację paneli fotowoltaicznych, wprowadzanie pojazdów elektrycznych i hybrydowych do komunikacji miejskiej, kampanie informacyjne skierowane do obywateli. wspieranie procesów kogeneracji ciepła oraz wytwarzania energii na własne potrzeby przez prosumentów.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8, 14, 16, 23, 24

Zgłoszone uwagi merytoryczne

158	Osoba fizyczna	Miasto poprzez przygotowanie programów wspierających zmianę źródeł energii na przyjazne środowisku z funduszy unijnych oraz szeroką kampanię edukacyjno-promocyjno-informacyjną.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14, 15, 16
159	Osoba fizyczna	Montaż turbin wiatrowych pochłaniających energię z ruchu samochodowego np. wzdłuż obwodnicy lub ruchliwych ulic w mieście (przykład https://www.facebook.com/uniladmag/posts/8303081179714868)	Pomysł skierowany na panel obywatelski		35
160	Osoba fizyczna	Zasilanie urządzeń i infrastruktury publicznej z OZE / oszczędność funduszy publicznych ~ co z biegiem czasu zmniejszy opłaty.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		8
161	Osoba fizyczna	Skuteczne są dofinansowania na montaż paneli fotowoltaicznych, co pozwala mieszkańcom domów na produkcję energii elektrycznej z wykorzystaniem promieni słonecznych. Pozwala to też na montaż pomp ciepła. Dofinansowania na montaż nowszych, bardziej wydajnych pieców.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		17
162	Kraków dla Mieszkańców	Wspierając rozwój spółdzielni energetycznych, stosując dotacje dla mieszkańców, stawiając nie tylko na fotowoltaikę ale jeśli jest taka opcja także na wiatr.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		16, 17
163	Kraków dla Mieszkańców	Należy wykonać analizę dotyczącą możliwości budowy biogazowni.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		21
164	Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.	Energetyczne wykorzystanie biogazu.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		21
165	Osoba fizyczna	Korzystanie z programów pomocowych w nowej perspektywie unijnej na tworzenie programów związanych np. z tworzeniem OZE.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		1
166	Osoba fizyczna	W mieście? Ciężkie zadanie. Tam gdzie to możliwe to oczywiście mikroinstalacje albo duże inwestycje dla bloków.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		18, 19, 20
167	Osoba fizyczna	Należy bardziej efektywnie wykorzystywać OZE, a także ogłaszać konkursy na realizację projektów w zakresie rozwiązań proekologicznych, przede wszystkim budownictwa pasywnego.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		10, 11, 16
EDUKACJA					
168	Osoba fizyczna	Edukacja mieszkańców i urzędników w temacie kryzysu klimatycznego (priorytet).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		5

Zgłoszone uwagi merytoryczne

169	Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie	Wprowadzenie edukacji do szkół, podczas której przedstawiciele różnych organizacji pozarządowych będą mogli już na najmniejszym szczeblu edukować w zakresie zmian klimatu i innych ważnych i palących problemów społecznych, z którymi zmagają się obecna gospodarka.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		5, 6
170	Polska 2050 Małopolskie	Organizowanie akcji promujących zasady oszczędzania energii elektrycznej (energooszczędny sprzęt i oświetlenie), Edukacja społeczna w zakresie konieczności dążenia do neutralności klimatycznej.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		5
171	Osoba fizyczna	Nowoczesne rozwiązania dotyczące energii oraz oszczędzanie wody, edukacja ekologiczna.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		5
172	Osoba fizyczna	Akcje informacyjne/uświadamiające.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		5
173	Osoba fizyczna	Edukacja, podnoszenie świadomości samych mieszkańców, jak i osób działających na rzecz miasta.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		5, 6
174	Osoba fizyczna	Przede wszystkim edukacja w szkołach - wprowadzanie do szkół programów nauczania podejmujących tematy ekologii i ochrony środowiska.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		5
175	Osoba fizyczna	Włączenie informacji o klimacie w program nauczania w lokalnych szkołach; możliwość korzystania z wiedzy i pomocy organizacji, które dysponują na ten temat fachową wiedzą. (Np. WWF, Nauka o Klimacie, Fota 4 Climate, itp.).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		5, 6
176	Osoba fizyczna	W pierwszej kolejności edukacja wiedzy, działań naturalnych zjawisk przyrodniczo-fizycznych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		5
177	Osoba fizyczna	Quizy np. nt. wydajności energetycznej, kalkulator śladu węglowego i jak go zmniejszyć.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		4, 5
178	Osoba fizyczna	W ramach kampanii edukacyjnej można wykorzystać niekonwencjonalne środki promocji, zrobić jakąś wystawę wspólnie z MOCAKiem(?), coś co powszechnie zwróci uwagę ludzi na problem.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		5

Zgłoszone uwagi merytoryczne

179	Osoba fizyczna	Nie widzę skutecznej metody innej niż edukacja obywatelska i dopłaty do inwestycji. Ogólna świadomość polskiego społeczeństwa jest mocno ograniczona, czego dowodem jest rząd, który mamy ;)	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14, 17
180	Osoba fizyczna	Kampanie promocyjne i edukacyjne zwiększające świadomość obywatelską w zakresie neutralności klimatycznej na każdym poziomie, bo problem dotyczy KAŻDEGO.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14
181	Osoba fizyczna	Miasto powinno prowadzić kampanie edukacyjne dot. oszczędzania energii (w przestrzeni publicznej, w szkołach), bazując na przykładach i odnosząc to do przykładów ekonomicznych (ile wydajemy rocznie, gdy nie wyłączamy światła itd.).	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14
182	Osoba fizyczna	Kampanie informacyjne, szkolenia i edukacja w zakresie podniesienia świadomości mieszkańców oraz wskazująca proste działania pozwalające optymalizować zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14, 15
183	Osoba fizyczna	Poprzez podnoszenie świadomości - można przygotować w ciekawej formie instrukcje dla różnych grup - a) co można zrobić w szkole, żeby oszczędzać/zużywać mniej energii. b) co możesz zrobić przedsiębiorco, żeby zużywać mniej energii, pokazać na liczbach jak bardzo się to opłaca. c) co możesz zrobić w swoim miejscu pracy żeby zużywać mniej energii d) co możesz zrobić jako organizator wydarzenia, żeby zużywać mniej energii itd.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14, 15, 4,
184	Osoba fizyczna	Nie trzymać urządzeń w trybie czuwania.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14
185	Osoba fizyczna	Poszerzanie świadomości społecznej w kwestiach związanych z oszczędzaniem energii.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14
186	Osoba fizyczna	Kampania informacyjna, promocja dobrych nawyków związanych z oszczędzaniem energii.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14
187	Osoba fizyczna	Przeprowadzenie identyfikacji źródeł marnowania energii; kampanie społeczne promujące postawy energooszczędne.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		14
188	Osoba fizyczna	Wsparcie dla budownictwa pasywnego.	Pomysł skierowany na panel obywatelski		11

Zgłoszone uwagi merytoryczne

Pomysły skierowane do innych form konsultacji

Lp.	Zgłaszający	Treść uwagi	Informacja o uwzględnieniu	Uzasadnienie decyzji	Obszar tematyczny
ZARZĄDZANIE MIASTEM I EFEKTYWNOŚĆ					
1	Osoba fizyczna	Neutralność klimatyczna winna być uwzględniana już na etapie dokumentów strategicznych i planistycznych. Dokumenty powinny określać standardy urbanistyczne zabudowy i ograniczać do minimum monokulturę zabudowy. Wymieszane funkcje na danym obszarze powiązane z zapewnieniem podstawowych usług publicznych (np. przychodnia, żłobek, przedszkole, poczta, sklepy, inne usługi, parki i inne tereny rekreacji) pozwalają ograniczyć przemieszczenia mieszkańców, co skutkuje ograniczeniem ruchu (w tym samochodowego).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
2	Osoba fizyczna	Wprowadzenie obowiązku realizacji „zielonych dachów” dla nowych budynków (przynajmniej wielorodzinnych) lub instalacji wykorzystującej OZE (np. fotowoltaika); wprowadzenie obowiązku instalacji wykorzystującej „szarą wodę” dla nowych i remontowanych budynków; nawierzchnie ulic w znacznej mierze składają się z niewykorzystywanych fragmentów asfaltu, czasem nawet oznaczonych jako „powierzchnie wyłączone z ruchu”. Powierzchnie takie zbierają tylko kurz i wymagają utrzymania (np. odnowienia farby), a w ich miejscu mógłby pojawić się chociażby zwykły trawnik, który zbierałby wodę, kurz i obniżał lokalnie temperaturę; dużym wyzwaniem są ogromne połacie naziemnych parkingów (np. przed centrami handlowymi lub budynkami wielorodzinnymi). Nawierzchnia takich parkingów, przynajmniej w zakresie miejsc postojowych, powinna być w mojej ocenie wykonana z nawierzchni przepuszczalnych, które umożliwią retencję wody na terenie parkingu; chodniki tam gdzie to możliwe, winny mieć spadek skierowany w stronę zieleni, a nie tak jak w większości przypadków w kierunku jezdni, co skutkuje jedynie dodatkowym obciążeniem kanalizacji deszczowej.	Pomysł częściowo skierowany do innych form konsultacji	częściowo poza zakresem tematycznym panelu	częściowo uwzględniona
3	Fundacja Carbon Footprint	Nowe budynki powinny mieć zielone dachy i wspierać retencję (wymóg dla deweloperów).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń, retencja
4	Osoba fizyczna	Niwelowanie wysp ciepła, inwestowanie w zielono-niebieską infrastrukturę.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń, retencja
5	Osoba fizyczna	Szeroko promować i nagłaśniać wszelkie dobre działania - łąki kwietne, znaczenie zieleni i małej retencji.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń, retencja

Zgłoszone uwagi merytoryczne

6	Osoba fizyczna	Redukcja administracji samorządowej - mniej budynków, klimatyzacji, komputerów.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Pozostałe
7	Osoba fizyczna	Mniej osiedli - mniej mieszkańców - mniej zużywanej energii.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Pozostałe
8	Osoba fizyczna	Zeroemisyjność komunikacji miejskiej.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
9	Stowarzyszenie Ambasada Krakowian	Zadania priorytetowe to neutralizacja emisji z transportu.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
10	Stowarzyszenie Kraków Miastem Rowerów	Obecnie JEDYNYM środkiem transportu neutralnym klimatycznie jest rower (silniki napędzane paliwami płynnymi emitują CO ₂ , a środki transportu napędzane prądem również, do momentu przestawienia na energetykę odnawialną). Priorytetem w dziedzinie transportu powinno być premiowanie (krótszy czas przejazdu) środków najmniej szkodliwych, tj. przede wszystkim roweru a następnie komunikacji zbiorowej (której emisje liczone na pasażera są niższe niż emisje z samochodów). Należy zapewnić finansowanie i przystąpić do jak najszybszej realizacji sieci tras rowerowych zaplanowanych w Studium Tras Rowerowych Miasta Krakowa.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
11	Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie	Wprowadzenie większej ilości autobusów zasilanych elektrycznie.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
12	Polska 2050 Małopolskie	Rozszerzenie taboru elektrycznego w miejskiej komunikacji.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
13	Osoba fizyczna	Zainwestuj w ładowarki pojazdów elektrycznych, zwłaszcza na parking uliczny, aby ułatwić ludziom przełączenie się na EV.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
14	Osoba fizyczna	Odwiedzanie przez uczniów krakowskich szkół np. MPO i pokazanie, gdzie trafiają ich śmieci, i że ta sama śmieciarka nie wrzuca wszystkich posegregowanych śmieci do tego samego dużego "pojemnika".	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Odpady
15	Osoba fizyczna	stały, publiczny, dostępny online, monitoring największych emitentów zanieczyszczeń na terenie Krakowa (np. elektrociepłownia, huta). Dotyczy zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby. W przypadku stwierdzenia naruszeń – dążenie do egzekucji stosownych kar.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza

Zgłoszone uwagi merytoryczne

GOSPODARKA ODPADAMI					
16	Kraków dla Mieszkańców	Priorytetem powinna stać się także gospodarka odpadami.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Odpady
17	Reformed Druids of Gaia Poland	Uskutecznienie procesu recyklingu odpadów.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Odpady
18	Nasza Olszanica	Ograniczenie ilości produkowanych odpadów.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Odpady
19	Fundacja Carbon Footprint	Kontrola skupisk śmieci, dzikiego wyrzucania śmieci w przestrzeni publicznej.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Odpady
20	Osoba fizyczna	Segregacja śmieci i egzekwowanie jej, zwłaszcza od firm.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Odpady
21	Osoba fizyczna	Propagowanie ZeroWeste.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	
22	Osoba fizyczna	Lepsza gospodarka odpadami.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Odpady
23	Osoba fizyczna	Większe ulgi finansowe dla segregujących śmieci, kontrola recyklingu mieszkańców (więcej surowców odzyskujemy - zostawiamy mniejszy ślad węglowy) system bonusów za recykling (rabaty, nagradzanie za poprawne segregowanie śmieci: system zbierania punktów, i np możliwość wymienienia ich na bilety do kina) kampania informacyjna o ważności i sposobach recyklingu w przedszkolach i szkołach; quizy internetowe związane z segregacją śmieci.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Odpady

Zgłoszone uwagi merytoryczne

24	Osoba fizyczna	Promowanie wymian odzieży, rzeczy. Ułatwienie zbiórki odpadów bardziej wymagających - zbiórki w centrum czy na osiedlach elektrośmieci; Systemy nagród: przynieś stare płyty - damy ci rabat na książki itp. Reuse - Reduce - Recycle.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Odpady
25	Osoba fizyczna	Promowanie ponownego wykorzystywania przedmiotów lub możliwości naprawy uszkodzeń w celu przedłużenia cyklu życia produktu zwiększenie dostępności lokalizacji koszy na nietypowe odpady (leki, igły, płyty CD, elektronika, baterie, żarówki itp.); zwiększenie cyfryzacji wielu usług (zarówno miejskich jak i komercyjnych) w celu minimalizacji wersji papierowych. Dotyczy zarówno wszelkiego rodzaju pism, decyzji, paragonów, faktur.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Odpady
26	Osoba fizyczna	Lepsza segregacja śmieci, zwłaszcza szklanych, ograniczenie.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Odpady
TERENY ZIELONE I OBSZARY BIOLOGICZNIE CZYNNNE					
27	Fundacja Frank Bold	Powiększanie obszarów biologicznie czynnych i szczególna dbałość o istniejące tereny zielone.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
28	Osoba fizyczna	Istotnym czynnikiem na etapie realizacyjnym jest efektywne wykorzystywanie istniejących powierzchni, w szczególności tych nieprzepuszczalnych.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
29	Stowarzyszenie „Polskie Forum Klimatyczne”	Zakładanie Ogrodów Permakultury.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
JAKOŚĆ POWIETRZA					
30	Kraków dla Mieszkańców	Skupić się na temacie energii i zadbać o czystsze powietrze (pod kątem prawnym postulować możliwość wspierania gmin ościennych przez Kraków).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
31	Osoba fizyczna	Walka ze smogiem.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
32	Fundacja czyste powietrze	Eliminacja niskiej emisji oraz edukacja.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
33	Osoba fizyczna	Dokończenie programu wymiany pieców na paliwa stałe.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza

Zgłoszone uwagi merytoryczne

34	Fundacja Carbon Footprint	Kontynuacja eliminacji starych pieców.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
35	Osoba fizyczna	Redukcja spalania grzewczego, poprawa jakości pieców i paliw, zwiększone kontrole zgodności z normami.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
36	Fundacja Carbon Footprint	Współpraca z gminami ościennymi, tzw. obwarzanek - kontrola ludzi, którzy palą śmieciami.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
37	Osoba fizyczna	Bezwzględne egzekwowanie kar za spalanie śmieci przez mieszkańców.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
38	Osoba fizyczna	Dodatkowo skuteczne mogłoby być kontrolowanie i nakładanie kar na osoby niewłaściwie korzystające z systemów grzewczych.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
39	Osoba fizyczna	Natychmiastowy zakaz stosowania paliw stałych w gminach ościennych Krakowa.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
40	Osoba fizyczna	Rozszerzenie zakazu palenia węglem w piecu na całą aglomerację, żeby zredukować zanieczyszczenie powietrze.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
41	Osoba fizyczna	Nie palić kapciami.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
42	Osoba fizyczna	Egzekwować politykę zabraniającą palenia węglem.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
43	Osoba fizyczna	Większe kontrole dotyczące pieców i palenia śmieci.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
44	Osoba fizyczna	Wymiana pieców i egzekwowanie zakazów dotyczących palenia nieodpowiednimi rzeczami w nich.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
45	Osoba fizyczna	Wymiana pieców.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza

Zgłoszone uwagi merytoryczne

46	Osoba fizyczna	Nacisk na gminy przyległe do Krakowa w sprawie wymiany pieców na źródła gazowe.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
47	Osoba fizyczna	Współpraca z gminami ościennymi w ograniczaniu niskiej emisji.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
48	Fundacja Carbon Footprint	Zahamowanie zabudowywanie miasta, a szczególnie kanałów powietrznych. TROSKA O KORYTARZ POWIETRZNY.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
49	Aktywni mieszkańcy osiedla Centrum D	Sadzić łąki antysmogowe, zakładać dachy z roślinnością antysmogową na budynkach Urzędu Miasta Krakowa, Instytucjach należących do miasta.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
50	Osoba fizyczna	Optymalizacja ruchu samochodowego w celu minimalizacji zbędnej emisji spalin.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
51	Osoba fizyczna	Ograniczenie wjazdu pojazdów emitujących dużą ilość zanieczyszczeń do powietrza.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Jakość powietrza
PLANOWANIE PRZESTRZENNE					
52	Osoba fizyczna	Przemysłane plany zagospodarowania przestrzennego.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
53	Osoba fizyczna	Nie budować już nowych galerii handlowych, które zwiększają konsumpcję.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
54	Osoba fizyczna	Jeśli nie przestanie się rozwijać deweloperski nowotwór wokół miasta to większość działań jest tylko paliatywnym zabiegiem.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
55	Osoba fizyczna	Promowanie urbanistyki opartej na ruchu pieszym - miasto 15-20-minutowe, w którym nie trzeba niepotrzebnie korzystać z samochodu, bo wszystkie usługi są w zasięgu kilkunastominutowego spaceru; walka z suburbanizacją; idea doughnut economics.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
56	Osoba fizyczna	Ukończenie planów miejscowych, które powinny objąć całe Miasto. Zwrócenie uwagę w planach, czy pozwalają one na budowę samodzielnych dzielnic (co zmniejszy ruch komunikacyjny między dzielnicami), czy zapobiegają	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne

Zgłoszone uwagi merytoryczne

		niekontrolowanej koncentracji usług, produkcji, ruchu komunikacyjnego, czy pozwalają na zrównoważony rozwój Miasta.			
57	Osoba fizyczna	Wprowadzić w MPZP wymóg by każdy nowy budynek posiadał zielony dach lub ilość zieleni odpowiadającą zielonemu dachowi (np. zielone elewacje). Obecne normy powierzchni biologicznie czynnej są zbyt małe, a ponadto nie są realnie wykonywane przez deweloperów. Np. w projekcie budowlanym widnieją na osiedlu trawniki oraz tzw. zielone parkingi (kratka przerośnięta trawą) - ale w rzeczywistości później ich wykonanie jest jakościowo bardzo słabe, a nadzór budowlany tego nie sprawdza. Należy wprowadzić kary za brak wykonania i utrzymania zieleni na osiedlach na odpowiednim poziomie - przy czym odpowiedzialność za wykonanie powinni ponosić deweloperzy, a nie wspólnota, która "odziedziczyła" stan zieleni po deweloperze. Żadna nowa inwestycja nie powinna mieć miejsca, jeśli nie spełni wysokich norm co do zieleni. Obecnie takie wysokie normy obowiązują, jeśli chodzi o komunikację (deweloper musi pokryć koszty nowych jezdni, odpowiedniego nowego skrzyżowania itd.). Należy wprowadzić podobne regulacje w kwestii powierzchni biologicznie czynnej, a następnie rygorystycznie kontrolować wykonanie inwestycji.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
58	Osoba fizyczna	Więcej zieleni i planowanie miasta w zrównoważony sposób - samowystarczalne dzielnice i stop betonozy!	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
59	Osoba fizyczna	Ograniczyć betonowanie miasta.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
60	Osoba fizyczna	Przegląd wydanych warunków zabudowy, refleksja nad tym w jakich miejscach można pozostawić więcej zieleni lub jak przeciwdziałać powszechnemu laniu betonu w każdą przestrzeń.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
61	Osoba fizyczna	Wydaje mi się, że ważnym działaniem jest niezabudowywanie terenów zielonych oraz przemyślane zagospodarowywanie przestrzeni miejskiej.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
62	Osoba fizyczna	Istotne jest zachowanie racjonalnych odległości pomiędzy budynkami oraz wysokiego odsetka powierzchni biologicznie czynnej (liczonej na poziomie terenu). Pozytywnym przykładem może być „stara” Nowa Huta czy os. Dywizjonu 303. Natomiast antyprzykładami: Ruczaj (rejon os. Europejskiego) oraz os. Avia.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
63	Osoba fizyczna	Promowanie lokalnych dostawców i przedsiębiorców. Ważne by ludzie - mieszkańcy, a nie tylko hotele i B&B mogli wrócić do centrum miasta. By było tu dla nich miejsce - na ich lokalny biznes, produkty, wymianę doświadczeń.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne

Zgłoszone uwagi merytoryczne

64	Kraków dla Mieszkańców	Jeden z największych problemów Krakowa to niewłaściwe planowanie przestrzenne.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
65	Stowarzyszenie Ambasada Krakowian	Zadania priorytetowe to zmiana zasad planowania przestrzennego.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
66	Nasza Olszanica	Zrównoważone plany zagospodarowania, z uwzględnieniem ochrony terenów cennych przyrodniczo.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
67	Osoba fizyczna	Przebudowa parkingów na zielone- ochładzanie miasta. Budowa stawów i oczek wodnych- ochładzanie miasta.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
68	Osoba fizyczna	Zahamowanie nieograniczonego rozrostu osiedli mieszkaniowych.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
69	Osoba fizyczna	Zrównoważona miejska zabudowa - sadzenie drzew, tworzenie parków, które regulują temperaturę w mieście, zachęcanie mieszkańców do korzystania z ekologicznych produktów (kampania informacyjna; mapa z ekologicznymi i zero waste sklepami).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Planowanie przestrzenne
TRANSPORT					
70	Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.	Rozbudowa linii tramwajowych.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
71	Osoba fizyczna	Więcej linii tramwajowych.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
72	Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.	Modernizacja infrastruktury kolejowej.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
73	Osoba fizyczna	Zaangażowanie miasta w realizację przystanków SKA na terenie Krakowa.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
74	Osoba fizyczna	Inwestycja w kolej.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport

Zgłoszone uwagi merytoryczne

75	Osoba fizyczna	Przyspieszenie modernizacji i remontów linii kolejowych, w tym również rozwój kolejki aglomeracyjnej.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
76	Kraków dla Mieszkańców	Kontynuować rozwój zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu (na serio postawić na transport publiczny i rowery).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
77	Osoba fizyczna	E-komunikacja jest super kierunkiem, warto to kontynuować.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
78	Osoba fizyczna	Integracja taryfy biletowej na komunikację zbiorową. W ramach biletu sieciowego na komunikację miejską (autobusy i tramwaje) mieszkańiec powinien móc skorzystać także z oferty kolejowej na terenie Krakowa jak i systemu roweru publicznego (jeśli taki się zmaterializuje).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
79	Osoba fizyczna	Zapewnienie ciągłości i spójności sieci wydzielonych, obustronnych dróg rowerowych (dla ulic klasy Z i wyższych). Na ulicach niższych klas (lokalnych i dojazdowych) zapewnienie dogodnych warunków do poruszania się rowerem poprzez stosowanie ograniczeń prędkości do 30 lub 20 km/h oraz fizycznych środków uspokojenia ruchu samochodowego.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
80	Reformed Druids of Gaia Poland	Ograniczenie ruchu samochodowego poprzez lepszy i tańszy dostęp do komunikacji publicznej, rozwój transportu rowerowego.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
81	Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie	Zachęcenie do przerwania się na „turystykę rowerową”.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
82	Osoba fizyczna	Równoważenie transportu miejskiego.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
83	Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.	Tworzenie warunków do rozwoju transportu intermodalnego.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
84	Osoba fizyczna	Optimalizacja komunikacji (zarówno publicznej jak i ruchu pojazdów prywatnych) w kierunku maksymalnej redukcji spalin.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
85	Osoba fizyczna	Rozwój i inwestycja w komunikację miejską: zachęcanie mieszkańców do korzystania z niej, transport publiczny powinien być bardziej atrakcyjny od korzystania z samochodu.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport

Zgłoszone uwagi merytoryczne

86	Osoba fizyczna	Promowanie komunikacji miejskiej, poprawa jakości komunikacji miejskiej (aktualnie jest to wysoce nieatrakcyjny środek komunikacji z uwagi na rzadką ilość kursów).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
87	Osoba fizyczna	Wprowadzenie strefy niskiej emisji komunikacyjnej (tzw. LEZ) na dużym obszarze miasta, która obowiązywała by także mieszkańców i przedsiębiorców. Obostrzenia w takim wypadku powinny być umiarkowane i koniecznie rozróżniające typ paliwa wykorzystywany w pojeździe.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
88	Fundacja Carbon Footprint	Zachęta ościennych wiosek do korzystania z komunikacji. Zachętą nie są z pewnością drogie bilety (taniej wychodzi podróż samochodem lub jazda busem prywatnego przewoźnika - stan pojazdu tych busów pozostawia wiele do życzenia. Wiele osób z miejscowości, gmin ościennych pracuje w Krakowie. Komunikacja miejska powinna być tańsza, o ile nie darmowa - w końcu na komunikacji w żadnym mieście nie da się zarobić, a w tym momencie podróż Uberem/Boltem jest tańsza niż podróż naszą krakowską, niskoemisyjną komunikacją. W ulgi powinny być włączane osoby, które pracują/uczą się w Krakowie, mimo iż nie mają tu stałego meldunku.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
89	Osoba fizyczna	Motywowanie mieszkańców Krakowa i gmin ościennych do korzystania z transportu zbiorowego poprzez dostosowanie połączeń do potrzeb, zachęty finansowe i budowę parkingów park&ride na obrzeżach miasta. Integracja połączeń kolejowych, autobusowych miejskich i podmiejskich, m.in. wspólne bilety (integracja gmin ościennych z Krakowem).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
90	Polska 2050 Małopolskie	Zmodyfikowanie sieci transportu publicznego wg zasady park&ride.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
91	Osoba fizyczna	Lepsza komunikacja zbiorowa.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
92	Osoba fizyczna	Budowa chodników do przystanków autobusowych i obiektów publicznych (zob. na przykład ul. Niebieska, ul. Żelazowskiego, Krzemieniecka).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
93	Osoba fizyczna	Ograniczenia poruszania się samochodów w centrum, tańsza i lepiej działająca komunikacja miejska.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
94	Osoba fizyczna	Postawienie na rozwój komunikacji zbiorowej, ograniczenie radykalne ruchu samochodowego.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport

Zgłoszone uwagi merytoryczne

95	Osoba fizyczna	Jak najszybsza budowa obwodnicy Krakowa i ograniczenie ruchu samochodowego w mieście.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
96	Osoba fizyczna	Myślę również, że duże podwyżki na komunikację publiczną zniechęcają do jej używania, co niekorzystanie wpływa na klimat (wzmózone zużycie aut).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
97	Osoba fizyczna	Można zacząć częściej korzystać z pojazdów elektrycznych oraz miasto może wpuścić na ulice więcej tego rodzaju autokarów.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
98	Osoba fizyczna	Wymiana taboru autobusów i pojazdów będących własnością samorządu na napędzane elektrycznie.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
99	Osoba fizyczna	Jak najwięcej rozwiązań ekologicznych jak np. autobusy elektryczne.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
100	Osoba fizyczna	Wsparcie mieszkańców Krakowa (dopłaty) do zakupu samochodów elektrycznych.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
101	Osoba fizyczna	Wprowadzenie niskoemisyjnego i darmowego transportu zbiorowego.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
102	Osoba fizyczna	Nie pozwolić na budowę nowych dróg, bez wyznaczonej ścieżki rowerowej lub pieszo rowerowej.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
103	Osoba fizyczna	Promowanie ruchu rowerowego w mieście i rozwijanie infrastruktury tramwajowej.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
104	Fundacja Carbon Footprint	Promowanie elektromobilności i rowerów, które zostały wyparte w Krakowie.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
105	Polska 2050 Małopolskie	Promowanie ruchu rowerowego poprzez rozbudowę sieci ścieżek rowerowych i miejskich wypożyczalni rowerów.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
106	Osoba fizyczna	Budowa większej ilości ścieżek rowerowych, dla rolkarzy, rekreacyjnych, spacerowych etc. Budowa odpowiednich miejsc do pozostawienia i przypięcia	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport

Zgłoszone uwagi merytoryczne

		rowerów na terenie całego miasta. Wdrożenie trwałego systemu wypożyczalni miejskich pozwalających na wypożyczenie rowerów.			Transport
107	Osoba fizyczna	Większe dotacje dla MPK, tak by byli w stanie obniżyć ceny biletów, fakt, że obecnie podróż w 2 i więcej osób bardziej opłaca się Uberem jest szkodliwy.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
108	Osoba fizyczna	Wprowadzić zakaz poruszania się samochodów z dużą emisją gazów, głównie skupić się na busach, które kursują kilka razy dziennie z innym mniejszych miast typu Myślenice czy Rabka.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
109	Osoba fizyczna	Ograniczenie ruchu samochodów.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
110	Osoba fizyczna	Ograniczenie wjazdu samochodów do miasta z poza Krakowa.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
111	Samorząd Uczniowski Piątego Liceum Ogólnokształcącego im. Augusta Witkowskiego w Krakowie	Myślimy, że kluczowym sposobem do osiągnięcia neutralności klimatycznej Krakowa jest mniejsza ilość inwestycji w infrastrukturę przystosowaną do ruchu samochodowego, a zwiększyć nakład finansowy na udoskonalanie systemu miejskiej komunikacji, która, choć świetna, mogłaby działać jeszcze lepiej. Szczególnie w miejscach bardziej oddalonych od centrum. Stworzylibyśmy tym sposobem realną alternatywę do auta osobowego dla osób mieszkających na obrzeżach miasta, pracujących w częściach bliżej centrum. Aktualnie istnieje wiele miejsc, które pomimo należenia do miasta Kraków są bardzo słabo skomunikowane lub nieskomunikowane w ogóle. Osoby spoza centrum są głównym źródłem aut w mieście, dlatego zamiast dawać im możliwość szybszego dojazdu samochodem do centrum, budując nowe drogi, zastanówmy się jak możemy zwiększyć ilość autobusów oraz przyspieszyć pracę nad kolejami, tak by te osoby mogły auto pozostawić w domu. Bardzo ważnym aspektem w rozmowie „auto poza miastem” jest budowa masy, tak masy, parkingów przy pętlach tramwajowych oddalonych od centrum i połączenie opłat za parking z programem „Krakowska Karta Miejska” gdyż wtedy pakiet za parking i komunikację z parkingu kupujący ma w jednym zestawie. Na dzień dzisiejszy powinna być to bardzo intensywnie prowadzona akcja, gdyż jest to rozwiązanie przydatne również dla osób kompletnie z poza Krakowa, które nie mają dostępu do komunikacji miejskiej.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
112	Aktywni mieszkańcy osiedla Centrum D	Poprawa infrastruktury rowerowej i pieszej, budowa nowych i remonty istniejących chodników, nowe odcinki DDR bezpieczne i komfortowe, wiaty do przechowywania rowerów, parkingi rowerowe, zwiększenie parkingów rowerowych budynkami urzędu miasta, szeroko zakrojone kampanie	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport

Zgłoszone uwagi merytoryczne

		zachęcające mieszkańców i mieszkanki do porzucenia dotychczasowych przyzwyczajęń na rzecz zwiększenia udziału ruchu pieszego i rowerowego.			Transport
113	Osoba fizyczna	Tania komunikacja miejska oraz tanie miejskie rowery.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
114	Osoba fizyczna	Dofinansowanie samochodów na minuty - rozbudowa floty aut elektrycznych.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
115	Osoba fizyczna	Likwidacja dwóch pasów ruchu dla samochodów osobowych na wszystkich ulicach w obrębie drugiej obwodnicy (zamiana drugiego pasa na buspas lub DDR).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
116	Osoba fizyczna	Ograniczyć wykorzystanie indywidualnego transportu samochodowego na rzecz transportu elektrycznego, ale nie tyle poprzez jednostronne ograniczanie możliwości (zamykanie stref, czy zwężanie pasów jezdni, wysokie opłaty parkingowe), ile przez promocję wiedzy o szkodliwości samochodów spalinowych dla WSZYSTKICH, rozszerzenie i zwiększenie częstotliwości kursowania transportu publicznego, przejście na transport elektryczny lub w perspektywie na zielony wodór, zachęty i ulgi do korzystania z transportu publicznego, ulgi dla carsharingu.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
117	Osoba fizyczna	Rozbudowywać sieć tramwajową KONIECZNIE WRAZ z systemem parkingów Park&Ride oraz bardzo preferencyjnymi cenami biletów MPK dla osób korzystających z takich parkingów. Na wzór Paryża-niech jazda samochodem po szerokim centrum będzie naprawdę bardzo, bardzo droga, natomiast jazda komunikacją miejską powinna być bardzo, bardzo tania. Do tego kontynuacja rozwoju transportu rowerowego (to dobry kierunek).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
118	Osoba fizyczna	Wprowadzić ograniczenia w ruchu drogowym pojazdów powyżej 10 lat oraz napędzanych olejem napędowym; w okresach wzmożonego poziomu smogu w Krakowie wprowadzić restrykcyjne ograniczenia ruchu samochodowego; udogodnienia dla ludzi poruszających się rowerami.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
119	Osoba fizyczna	Ograniczenie transportu samochodów, zakaz wjazdu samochodów, które nie spełniają norm zanieczyszczeń, rozwinięcie tras rowerowych.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
120	Osoba fizyczna	Ograniczenie lub zakaz wjazdu do centrum miasta pojazdów obcych (nie zarejestrowanych w Krakowie).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Transport
ZIELEŃ					

Zgłoszone uwagi merytoryczne

121	Kraków dla Mieszkańców	Należy też zadbać o zwiększenie powierzchni terenów zielonych (duże parki, zielona infrastruktura i bioróżnorodność).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
122	Osoba fizyczna	STOP wycince drzew! Kontrola deweloperów którzy nagminnie wycinają zdrowe okazałe drzewa.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
123	Osoba fizyczna	Wspieranie przestrzeni zielonych w Krakowie, nasadzanie drzew. Więcej łąk polnych i ogrodów Krakowian.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
124	Osoba fizyczna	Przekształcenie niektórych ulic lub ich części w pasy zieleni, np. Dietla, powiększenie terenów zielonych w środku miasta.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
125	Osoba fizyczna	Więcej przystanków z zielonymi dachami (jak te przygotowane przez AMS), które wspierają retencję.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
126	Nasza Olszanica	Wykupy terenów pod duże parki.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
127	Aktywni mieszkańcy osiedla Centrum D	Wykupywać tereny pod lasy i parki XXL.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
128	Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie	Więcej zieleni, dbałość o parki.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
129	Osoba fizyczna	Więcej drzew i zieleni.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
130	Osoba fizyczna	Nasadzanie roślinności.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
131	Osoba fizyczna	Dążenie do zwiększenia ilości terenów zielonych, parków. Malowanie dachów na zielono lub zazielenianie ich roślinnością.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
132	Osoba fizyczna	Zwiększenie udziału dużych drzew w mieście.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń

Zgłoszone uwagi merytoryczne

133	Osoba fizyczna	Tworzenie nowych parków i sadzenie drzew.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
134	Osoba fizyczna	Gospodarka przestrzenna zakładająca rewitalizację i ochronę terenów zielonych.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
135	Osoba fizyczna	Ochrona terenów zielonych i parków, inwestycje w zieleni miejską.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
136	Osoba fizyczna	Zwiększanie powierzchni terenów zielonych i bioróżnorodności.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
137	Fundacja Carbon Footprint	Inwestowanie w zieleni. Ochrona terenów zielonych, szczególnie w obszarze kontrowersyjnego teraz Kobierzyna (Kobierzyno-Ruczaju). Racjonalna gospodarka terenami zielonymi.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
138	Osoba fizyczna	Zazielenienie miasta, tworzenie parków, zazielenienie dachów budynków, sadzenie jak największej ilości drzew.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
139	Osoba fizyczna	Zalesienie miasta do poziomu 10%.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
140	Osoba fizyczna	Polityka związana z dzikimi łąkami i owadami - rozwój ogrodów miejskich - zakaz najbardziej kosztownych materiałów produkcji oraz opakowań - wspieranie zazieleniania kamienic - racjonalne planowanie zieleni w mieście.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
141	Osoba fizyczna	Utrzymanie terenów zielonych w stanie możliwie naturalnym; rozwój inicjatyw typu zielone przystanki albo niekoszone pasy zieleni z kwiatami dla pszczoł; bardzo restrykcyjna wycinka drzew.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń
142	Osoba fizyczna	Większa dbałość o zieleni miejską, rezygnacja z wycinki drzew, jeśli nie zagrażają to życiu (niezależne ekspertyzy), rezygnacja z wymiany zieleni z trawników na mizerne krzewy podsypane żwirem czy korą, dobór drzew, które mają rozłożyste korony, tworzenie pomiędzy roślinami pnącymi powietrznych girland (łączenie poszczególnych krzewów konstrukcjami umożliwiającymi tworzenie zielonych kurtyn czy tuneli, tak by zwiększyć powierzchnię zieloną, biologicznie czynną, przemyślenie sieci ścieżek rowerowych, tak by nie kończyły się w powietrzu, zwiększenie ilości bezpiecznych stanowisk postojowych.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Zieleń

Zgłoszone uwagi merytoryczne

RETENCJA WODY					
143	Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.	Wsparcie dla działań na rzecz małej retencji.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Retencja
144	Kraków dla Mieszkańców	Dopracowanie programu wspierania niebieskiej infrastruktury i retencji wód.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Retencja
145	Nasza Olszanica	Oszczędne gospodarowanie wodą.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Retencja
146	Osoba fizyczna	Warto pomyśleć o odprowadzaniu i magazynowaniu wód opadowych z dachów szkół. Instalacje można współfinansować z kredytów, które spłacają się z oszczędności na energii. Bedzie to także okazja do audytu technicznego stanu dachów szkolnych.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Retencja
147	Osoba fizyczna	Rośliny zatrzymujące wodę, długotrwałe, pochłaniające CO2 a nie jednosezonowe.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Retencja
148	Osoba fizyczna	Budowa stacji ponownego wykorzystania "brudnej" wody, aby zmniejszyć zużycie wody.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Retencja
149	Osoba fizyczna	Dofinansowanie zbiorników mikroretencji, promowanie ogrodów deszczowych, tworzenie miasta zielonych ulic - na każdej ulicy ogród deszczowy, trawnik lub drzewa.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Retencja
150	Osoba fizyczna	Zbiorniki na deszczówkę.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	Retencja
POZOSTAŁE					
151	Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.	Większy nacisk na stosowanie w nowych inwestycjach nawierzchni przepuszczalnych.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	-
152	Fundacja Carbon Footprint	Zakaz papierowych ulotek, które od razu trafiają do kosza + ograniczenie zaplatowywania miasta (papierowe bilbordy).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	-
153	Osoba fizyczna	Użytkowana przez miasto flota pojazdów powinna docelowo dążyć eliminacji pojazdów napaliwa kopalne na rzecz napędzanych alternatywnymi rodzajami paliwa (np. elektryczne, wodorowe czy przejściowo na gaz ziemny).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	-

Zgłoszone uwagi merytoryczne

154	Osoba fizyczna	Zakazać plastiku i zastąpić go np. opcją szklaną lub papierową.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	-
155	Osoba fizyczna	Ograniczyć ruch turystyczny (np. przez zmniejszenie ilości miejsc noclegowych).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	-
156	Osoba fizyczna	Można też wspierać małe lokalne restauracje bezmięsne (u mnie na osiedlu jest Las Weges, dużo ludzi z tego korzysta, kuchnia jest ekologiczna, niemniej droga jak na codzienne żywienie), może jakiś projekt wspierający otwieranie się takich miejsc? Jeden bar na osiedle (w nim mogłaby też stać lodówka?).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	-
157	Osoba fizyczna	Wsparcie akcji foodsharingowych (lodówka na osiedle).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	-
158	Osoba fizyczna	Zaprzestanie greenwashingu. Każda nawet "ekologiczna" czy biodegradowalna torba rozkłada się tylko w określonych warunkach. Zamiast kupować nowe pseudo-ekologiczne torby, nośmy swoje.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	-
159	Osoba fizyczna	Program na szczeblu ogólnokrajowym, edukacja, myślenie nieszablonowe.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	-
160	Osoba fizyczna	"Promocja lokalności" - zachęty, dopłaty, dofinansowania, czy też wszelkie inne "promowanie" dla wszelkiego rodzaju produktów i usług wytwarzanych lokalnie (po to żeby zmniejszyć również emisje pośrednie związane z konsumpcją mieszkańców miasta).	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	-
161	Osoba fizyczna	Promocja i dofinansowywanie i gospodarowanie miejsca "ryneczków", lokalnych sklepów z lokalnymi produktami żywnościowymi i codziennej potrzeby, sprowadzanymi z bliska i znajdującymi się nieopodal ludzi.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	-
162	Osoba fizyczna	Przede wszystkim należy w większym zakresie wykorzystywać zasadnicze elementy koncepcji gospodarki obiegu zamkniętego, a także zwiększać świadomość mieszkańców i instytucji w zakresie konkretnych zagrożeń klimatycznych oraz możliwości ich przewycięzania.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	-
163	Osoba fizyczna	Stosowanie perlatorów.	Pomysł skierowany do innych form konsultacji	poza zakresem tematycznym panelu	-

Zgłoszone uwagi merytoryczne

Propozycje rekomendacji będące podsumowaniem pomysłów zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych

Wypracowano wstępne propozycje rekomendacji skierowane do:

- administracji samorządowej
- mieszkańców i mieszkank
- podmiotów funkcjonujących w mieście

Propozycja wstępnej rekomendacji: ADMINISTRACJA SAMORZĄDOWA	
1	Przygotowanie strategii transformacji klimatycznej miasta wraz z określeniem celów krótko- i średnioterminowych
2	Stworzenie wielosektorowej struktury zarządzania wdrażaniem strategii klimatycznej
3	Uwzględnienie kwestii klimatycznych w zamówieniach publicznych
4	Śledzenie śladu węglowego dla działań miasta i wspieranych przez miasto, kompensacja śladu węglowego
5	Edukacja klimatyczna na różnych poziomach odbiorców ośrodkach publicznych i niepublicznych
6	Zaangażowanie mieszkańców, organizacji pozarządowych i środowisk naukowych w proces transformacji klimatycznej
7	Zarządzanie energią w budynkach gminnych
8	Montaż źródeł energii odnawialnej na budynkach i innych obiektach gminnych
9	Termomodernizacja gminnych budynków użyteczności publicznej połączona z lokalnym wytwarzaniem energii, wyznaczenie standardów dla głębokiej termomodernizacji budynków
10	Bilansowanie wytwarzania i zużycia energii w obiektach gminnych
11	Realizacja nowych budynków gminnych jako zeroemisyjnych lub niskoemisyjnych, wyznaczenie standardów dla nowych budynków
12	Modernizacja oświetlenia dróg, placów i parków
13	Przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu
Propozycja wstępnej rekomendacji: MIESZKAŃCY	
14	Informacja i promocja efektywności energetycznej w budynkach niepublicznych
15	Punkt doradztwa energetycznego udzielającego kompleksowych porad (jedno okienko) mieszkańcom odnośnie efektywności energetycznej, wykorzystania energii odnawialnej, możliwości finansowania inwestycji
16	Niefinansowe wsparcie dla rozwoju energetyki obywatelskiej - promocja rozwiązań, pomoc organizacyjna, wsparcie zmian legislacyjnych, organizacja zakupów grupowych
17	Dotacje, zwolnienia z podatku od nieruchomości i inne zachęty finansowe dla termomodernizacji oraz montażu OZE na budynkach niepublicznych

Zgłoszone uwagi merytoryczne

Lp.	Propozycja wstępnej rekomendacji: MIASTO
18	Identyfikacja możliwości lokalizacji farm fotowoltaicznych
19	Identyfikacja potencjału solarnego dachów
20	Identyfikacja potencjału płytkiej i głębokiej geotermii
21	Analiza możliwości wytwarzania i energetycznego wykorzystania biogazu z odpadów organicznych
22	Wdrażanie rozwiązań łączących termomodernizację, lokalne wytwarzanie energii odnawialnej oraz „zazielenienie” otoczenia
23	Utworzenie wspólnoty energetycznej w celu bilansowania wytwarzania i zużycia energii
24	Inteligentna, niskoemisyjna sieć ciepłownicza
25	Pilotażowy projekt dystryktu dodatniego energetycznie
26	Zapewnienie ciepła ze źródeł odnawialnych dla obszarów peryferyjnych, pozbawionych dostępu do sieci ciepłowniczej
27	Dokończenie likwidacji pieców kotłowni na paliwo stałe
28	Wykorzystanie płytkiej i głębokiej geotermii
29	Wykorzystanie energetyczne biomasy
30	Utrzymanie zakazu spalania biomasy stałej
31	Budowa farmy fotowoltaicznej
32	Budowa farmy wiatrowej
33	Budowa elektrowni przepływowej na Wiśle
34	Sieć ciepłownicza zasilana energią jądrową
35	Montaż turbin poruszanych przepływem powietrza z ruchu samochodowego
36	Ograniczenie umieszczania w przestrzeni miejskiej reklam podświetlanych

Wynik konsultacji społecznych - zgłoszone uwagi organizacyjne

W ramach konsultacji społecznych zgłoszono uwagi i propozycje w następujących obszarach:

- kryteria sukcesu Panelu;
- transparentność prac;
- kwestie regulowane regulaminem;
- skład zespołu monitorującego;
- zasady działania zespołu monitorującego;
- dobór ekspertów;
- dobór stron;
- dodatkowe uwagi.

Część uwag istotnie pokrywała się ze sobą, niekiedy też identyczne uwagi były przesyłane przez kilkanaście osób. Dlatego w celu przedstawienia odpowiedniej syntezy zgłoszonych uwag i uporządkowania licznych propozycji zrezygnowano z tradycyjnego zestawienia każdej uwagi na rzecz ich pogrupowania oraz oceny pod względem możliwości realizacji. Jednocześnie część prac nie została rozstrzygnięta na etapie samych konsultacji społecznych i była prowadzona także po ich formalnym okresie realizacji.

Zgłoszone uwagi organizacyjne

Uwagi: kryteria sukcesu Panelu

Lp.	Zgłoszona uwaga	Opinia Operatora Krakowskiego Panelu Klimatycznego
1	szybkość przeprowadzenia panelu - w ciągu 6 miesięcy	Okres realizacji Panelu został przyjęty w ogłoszeniu konkursowym.
2	spotkania z ludźmi, którzy mają rzetelną wiedzę; żeby to nie były tylko ich wykłady, ale żeby ludzie podczas burzy mózgow również mogli z nimi współpracować	Uwaga uwzględniona. W panelu uwzględniono: - część edukacyjną z zaangażowaniem ekspertów - część deliberacyjną z pracami w 5 grupach
3	równy dostęp do panelu wszystkich mieszkańców i mieszkanek Krakowa. Finalne decyzje nie mogą być podejmowane arbitralnie przez grupkę uprzywilejowaną	Szansa na zostanie wylosowanym / wylosowaną do Panelu są równe. Zgodnie z zasadami, decyzje zostaną podjęte przez dobraną w sposób losowy grupę reprezentatywną: 60 osób + grupa rezerwowa.
4	zadbać o szeroki dostęp do wypowiedzi mieszkańców nie tylko do Radnych	Uwaga uwzględniona.
5	Zgodność ze standardami: - zgodność z dobrymi praktykami i standardami dot. Paneli - transparentność powoływania poszczególnych zespołów oraz wyboru Panelistów i Panelistek (według wcześniej przyjętych i zaakceptowanych przez interesariuszy jasnych i spójnych reguł, w sposób jawny, zgodnie z zasadami sztuki)	Uwaga uwzględniona. Należy jednak podnieść, że panel obywatelski to stosunkowo nowa forma konsultacji i podejmowania decyzji w Polsce. Nie ma jednych zasad projektowania, organizacji i realizacji paneli obywatelskich. Zgodnie z ogłoszeniem konkursowym realizacja Panelu odbędzie się z uwzględnieniem zasad dobrych praktyk delibertywnych procesów partycypacyjnych określonych przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w publikacji pn. OECD (2020), Innovative Citizen Participation and New Democratic Institutions: Catching the Deliberative Wave, OECD Publishing, Paris, https://doi.org/10.1787/339306da-en .
6	Szeroka kampania informacyjno-edukacyjna: - informowanie o panelu oraz jego zasadach w lokalnej prasie, radiu oraz telewizji - zachęcanie mieszkańców do zgłoszenia się do udziału - dotarcie do jak największej grupy obywateli - dodatkowym sukcesem Panelu będzie: promocja idei paneli obywatelskich jako formy demokracji bezpośredniej, wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie publiczne w mieście, szeroko rozumiana edukacja mieszkańców pod kątem kryzysu klimatycznego, nawiązanie dialogu pomiędzy miastem a mieszkańcami w sprawie transformacji energetycznej i ekologii w ogóle	Uwaga uwzględniona. Warto zaznaczyć, że w ramach dotychczasowych działań komunikacyjnych: - zasięg w mediach społecznościowych przekroczył 700 tys. osób - plakaty rozmieszczono w kilkunastu lokalizacjach - wykorzystano citylighty w kilkunastu lokalizacjach - informacje nt. Panelu ukazały się w dwutygodniku miejskim, w mediach, a także we wszystkich autobusach i tramwajach w Krakowie (np. BusTv) - łącznie zaangażowano kilkadziesiąt podmiotów i osób, w tym np. Roberta Makłowicza i Marcina Popkiewicza

Zgłoszone uwagi organizacyjne

7	<p>Regulamin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie czytelnego, spójnego, wyczerpującego, jednoznacznego Regulaminu; wersja robocza regulaminu powinna być upubliczniona przed rozpoczęciem szerszych konsultacji. W wyniku upublicznienia, konkretne poprawki mogłyby składać każdy z mieszkańców Krakowa (które mogą zostać przyjęte lub odrzucone przez zespół koordynujący) - zadbać o transparentnie przygotowany regulamin i zaangażowanie w proces zespołu monitorującego - przygotowanie czytelnego i spójnego regulaminu 	<p>Pojęcie takie jak „czytelny”, „spójny”, „wyczerpujący” nie są kontrowersyjne, ale jednocześnie są nieostre i uznaniowe.</p> <p>W ramach konsultacji społecznych zorganizowano dodatkowe spotkania konsultacyjne i dodatkowe prace warsztatowe.</p> <p>Sytuacja, w której odpowiedzialność prawną, finansową i wizerunkową za proces ma ponosić Operator przy jednoczesnym braku decyzyjności jest niezrozumiała.</p>
8	<p>Właściwy dobór panelistów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobrze dobrać próbę - uczciwie wylosowanie reprezentacji mieszkańek i mieszkańców Krakowa - poglądy Panelistów i Panelistek na temat będący przedmiotem panelu powinny być reprezentatywne w stosunku do poglądów mieszkańców miasta Krakowa przeprowadzenie badań opinii publicznej, które pokażą stosunek mieszkańców Krakowa do zmian klimatycznych oraz uwzględnienie ich wyników w doborze panelistów, jako dodatkowe kryterium zwiększające wiarygodność panelu 	<p>Uwaga uwzględniona w zakresie doboru próby i losowania.</p> <p>Stosunek do zmian klimatycznych nie jest zmienną demograficzną. To jest postawa i może ona być skorelowana ze zmiennymi statusowymi. Istotne jest też pytanie co należy rozumieć pod dosyć szerokim i ogólnym określeniem” stosunek do zmian klimatycznych”.</p> <p>W zakresie tematu Panelu bardziej relewantnym kryterium mogłoby być miejsce zamieszkania (dom vs mieszkanie w bloku), wydatki na energię lub gotowość do ponoszenia dodatkowych kosztów.</p>
9	<p>Niezbędność wdrożenia rekomendacji oraz ich efekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wypracowanie w drodze konsensusu spójnego zestawu rekomendacji, które będą dotyczyć całego Krakowa, nie tylko obiektów gminnych - zagwarantowanie, że decyzje Panelu zostaną wdrożone jako priorytet - nawet w sytuacji braków w budżecie miasta oraz odkładając w czasie inne inwestycje miasta (np. nowa filharmonia, imprezy sportowe, niektóre inwestycje drogowe) - wypracowanie odpowiednich rozwiązań na panelu, a następnie wprowadzenie ich w życie - zapewnić, by rozwiązania wybrane przez 80% i więcej panelistów zostały wdrożone bez konieczności zatwierdzania ich przez Urząd Miasta - da to panelistom poczucie, że pracują na rzecz realnych zmiany a nie PR miasta 	<p>Instytut Polityk Publicznych jednoznacznie opowiada się na wiążącym charakterem Panelu oraz za koniecznością przygotowania planu wdrożenia rekomendacji.</p> <p>Zapisy te znalazły się w regulaminie Panelu.</p>

Zgłoszone uwagi organizacyjne

	<ul style="list-style-type: none"> - wypracowanie rekomendacji, które po wdrożeniu doprowadzą do realnych redukcji emisji gazów cieplarnianych w Krakowie - wypracowanie rzetelnych rekomendacji, które następnie zostaną wdrożone i doprowadzą do realnego spadku emisji gazów cieplarnianych w Krakowie - realizacja rekomendacji wypracowanych w ramach panelu i szczególnie uzależnienie ich od głosu mieszkańców zbadanego w ramach niezależnych badań 	
10	<p>Wiążący charakter rekomendacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wiążący charakter wypracowanych rekomendacji - zadeklarowanie przez Prezydenta Miasta realizacji postanowień mieszkańców przed rozpoczęciem panelu - nakłonić UMK, że zrealizują projekty panelu - decyzję muszą mieć formę obowiązku dla Rady Miasta Krakowa, a nie zaleceń, czy konsultacji - realizacja (pełne wdrożenie) rekomendacji wypracowanych w ramach panelu przez władze miasta (chodzi o projekty, które uzyskają minimum 80 proc. poparcia Panelistów i Panelistek) - deklaracja władz miasta, że będzie wiążący - realizacja rekomendacji, które uzyskają minimum 80% poparcia. Traktowanie ich jako zadań priorytetowych dla miasta - pełne wdrożenie rekomendacji wypracowanych w ramach panelu przez władze miasta 	<p>Instytut Polityk Publicznych jednoznacznie opowiada się na wiążącym charakterem Panelu oraz za koniecznością przygotowania planu wdrożenia rekomendacji.</p> <p>Zapisy te znalazły się w regulaminie Panelu.</p>
11	<p>Późniejsze efekty panelu i rekomendacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obniżenie się emisji miejskich, co będzie widoczne w ciągu 2 lat od rozpoczęcia wprowadzania polityki klimatycznej - ewaluacja projektu i przedstawienie efektów wszystkim uczestniczącym stronom 	<p>W ramach Panelu Operator opracuje raport podsumowujący działania.</p> <p>Będziemy w ramach naszych działań także analizować stan wdrożenia rekomendacji.</p>

Zgłoszone uwagi organizacyjne

Uwagi: transparentność prac

Lp.	Zgłoszona uwaga	Opinia Operatora Krakowskiego Panelu Klimatycznego
1	<p>Konieczność powołania zespołu monitorującego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - powołać grupę monitorującą przebieg panelu (5) - niezależny zespół monitorujący - powołać zespół monitorujący - dla zapewnienia przejrzystości i poprawności przebiegu panelu konieczny jest zespół monitorujący. Zespół monitorujący powinien współtworzyć i zatwierdzić regulamin - wprowadzenie zespołu monitorującego, który będzie też współtworzył Regulamin - zespół monitorujący powinien współtworzyć i zatwierdzić regulamin - powinien powstać zespół monitorujący, który regularnie publikuje raporty ze swoich prac - zespół monitorujący mający realny wpływ na przebieg panelu i korygowanie jego przebiegu 	<p>W regulaminie Panelu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapisano powołanie Zespołu Monitorującego - skład Zespołu jest niezależny zarówno od Urzędu Miasta Krakowa, jak i od Operatora - zapisano zatwierdzenie regulaminu przez Zespół Monitorujący - Zespół ma możliwość zgłaszania propozycji poprawek do regulaminu <p>Skład Zespołu został wybrany.</p> <p>Operator stoi na stanowisku, że Zespół Monitorujący powinien przede wszystkim monitorować przebieg Panelu, a nie koordynować prace i być decyzyjnym w sprawach organizacyjnych i finansowych.</p>
2	<p>Publiczny dostęp do konkretnej informacji (m.in. metodologia, regulamin, prezentacje):</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie decyzji powinno się odbywać publicznie - lista osób zaangażowanych w prace nad panelem po stronie miasta powinna być ogólnodostępna - umieszczenie w Internecie prezentacji przedstawianych przez przedstawicieli Miasta - wszystkie materiały przekazywane Panelistom i Panelistkom powinny być udostępnione na stronie internetowej - ogólnodostępne materiały dla panelistów - regulamin panelu powinien być ogólnodostępny. Powinien zostać stworzony i opublikowany raport z prac - koordynatorzy powinni przedstawić raport przedstawiający szczegóły metodologii, którą zastosowali, organizując panel. Raport powinien być publicznie dostępny - publiczne prezentowanie: raportów, badań - dostępny raport z panelu na internecie 	<p>Uwaga uwzględniona.</p>

Zgłoszone uwagi organizacyjne

3	<p>Transparentne reguły wyboru Panelistek i Panelistów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reguły wyboru członków grup oraz Panelistek i Panelistów powinny być wcześniej przyjęte i zaakceptowane przez interesariuszy. Reguły powinny być jasne (łatwe do zrozumienia), jednoznaczne i spójne - łatwe do zrozumienia, jednoznaczne i spójne reguły naboru Panelistów - ustanowić jasne i proste do zrozumienia reguły wyboru Panelistów i Panelistek 	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Metodologia doboru panelistów i panelistek jest opracowywana przez ekspertów z zakresu badań społecznych i nie może być dostosowywana do poglądów i przekonań interesariuszy.</p> <p>Opis metodologii nie musi być zrozumiały dla laika, najważniejsze jest zapewnienie odpowiedniego składu Panelu (losowy dobór, reprezentatywność grupy).</p>
4	<p>Streaming oraz nagranie spotkań panelowych, innych wydarzeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydarzenia, takie jak losowanie panelistów, wystąpienia ekspertów, powinny być nagrywane i udostępniane - wystąpienia w części edukacyjnej powinny być transmitowane na żywo i nagrywane. Powinien zostać zapewniony publiczny dostęp do nagrań - transmisje i/lub nagrania z części edukacyjnych powinny być ogólnodostępne - otwarte transmitowanie części edukacyjnej online - streaming wszystkich spotkań, warsztatów - streaming online wszystkich wydarzeń - udostępniać nagrania spotkań - dostępne nagrania na internecie - dyskusje transmitowane na żywo, np. na Facebooku, czy Youtube 	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Spotkania edukacyjne będą nagrywane i transmitowane na żywo.</p> <p>Nagrania ze spotkań deliberacyjnych nie będą udostępniane.</p>
5	<p>Informowanie o postępach prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informowanie o tym, kto został wybrany do Panelu - informowanie o przebiegu panelu zainteresowane podmioty, obywatele/ki miasta Kraków, media - udostępnić wyniki oraz cały proces zbierania informacji na stronie internetowej - rzetelnie przekazywać informacje z panelu i jego poszczególnych etapów - dostęp do etapu prac powinien być równy dla wszystkich. Zarówno dla osób, które czytają papierowe gazety jak i dla tych, które dowiadują się większości rzeczy z Facebooka - Operator powinien regularnie publikować raporty z postępu prac związanych z panelem - szczegółowe raporty po każdym spotkaniu Panelu - na stronie internetowej powinny znaleźć się też (i być regularnie aktualizowane) jasne i dokładne informacje dotyczące tego, jak rekomendacje Panelu będą wdrażane 	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Działania komunikacyjne są prowadzone na bieżąco (np. wysyłka informacji do mediów).</p> <p>Wszystkie materiały z Panelu znajdują się na dedykowane podstronie – w Strefie Wiedzy Panelu.</p> <p>Powstanie raport podsumowujący Panel. Po każdym spotkaniu będą publikowane krótkie relacje, ale nie widzimy potrzeby opracowywania „szczegółowych raportów po każdym spotkaniu”, szczególnie, że wszystkie spotkania edukacyjne są otwarte i transmitowane.</p>

Zgłoszone uwagi organizacyjne

Uwagi: regulamin Panelu

Lp.	Zgłoszona uwaga	Opinia Operatora Krakowskiego Panelu Klimatycznego
1	zasady powołania panelu eksperckiego, który ma doradzać przy wyborze	Zapis nie jest zrozumiały.
2	- kwestie ogrzewania, dostępu do czystej wody, czystej energii, transportu, przygotowania miasta na ekstremalne zmiany pogodowe (np. susze) - całokształt życia w mieście	Niezwiązane z charakterem dokumentu.
3	Kwestie ogólne: - sposób organizacji panelu - określenie standardów panelu - cel panelu - cel organizacji panelu - zakres tematyczny panelu - program panelu - wszystkie kwestie związane z organizacją i przebiegiem panelu - odwołania - określenie sposobu ewaluacji i monitorowania KPK	Uwaga uwzględniona.
4	Zespół Monitorujący: - wybór grupy monitorującej - skład, zasady działania i kompetencje Zespołu Monitorującego - zasady działania zespołu monitorującego - zasady działania zespołu monitorującego (możemy też wpisać sposób powołania ZM) - sposób powołania i uprawnienia zespołu monitorującego - zespół monitorujący powinien mieć możliwość zgłaszania poprawek do regulaminu	Uwaga uwzględniona.
5	Powołanie i rola poszczególnych stron Panelu: - dobór panelistów - sposób powołania i uprawnienia panelistów - kwestie transparentności, w szczególności doboru ekspertów oraz naboru panelistów	Uwaga uwzględniona.

Zgłoszone uwagi organizacyjne

	<ul style="list-style-type: none"> - sposób powołania i uprawnienia ekspertów - zasady powołania stron - sposób naboru stron i ich uprawnienia - sposób powołania i uprawnienia facylitatorów - sposób powołania i uprawnienia obserwatorów - sposób powołania i kompetencje zespołu koordynacyjnego - sposób powoływania członków 	
6	<p>Rekomendacje i głosowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sposób tworzenia rekomendacji - kto jest zakwalifikowany i na jakich zasadach do głosowania - sposób głosowania nad przyjętymi rozwiązaniami - sposób podejmowania decyzji przez mieszkańców wybranych do panelu - wybór i głosowanie projektów wnoszonych do panelu - głosowanie 	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Do Panelu nie są wnoszone „projekty”.</p>
7	<p>Wiążący charakter decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zobowiązanie się przez władze miasta, że wdrożą w życie rekomendacje Panelu - prawne aspekty zobowiązania Miasta do realizacji postanowień Panelu - realizację postanowień panelu - wiążący charakter decyzji Panelu, które zapadną większością 60% głosów (80% to zbyt wysoki próg - w przypadku kwestii klimatycznych może się okazać, że wiele zagadnień jest kontrowersyjnych i nie osiągnie takiego poparcia) - termin takiego wdrożenia nie dłuższy niż 6 miesięcy od zakończenia panelu 	<p>Instytut Polityk Publicznych jednoznacznie opowiada się na wiążącym charakterem Panelu oraz za koniecznością przygotowania planu wdrożenia rekomendacji. Zapisy te znalazły się w regulaminie Panelu.</p> <p>Próg 60% obniży wiarygodność Panelu.</p> <p>Kilkumiesięczny termin wdrożenia wszystkich rekomendacji nie jest realny.</p>

Uwagi: liczebność Zespołu Monitorującego

- 10 i więcej – 83%
- 6-9 osób – 13%
- 4-5 osób – 4%

Uwagi: skład Zespołu Monitorującego

- przedstawiciele świata nauki - odpowiedź wybrało 29 osób
- przedstawiciele organizacji pozarządowych - odpowiedź wybrało 28 osób

- przedstawiciele grup nieformalnych - odpowiedź wybrało 26 osób
- przedstawiciele Klubów w Radzie Miasta Krakowa - odpowiedź wybrały 24 osoby
- inne:
 - eksperci od tematów ekologicznych
 - przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego
 - przedstawiciele przedsiębiorców
 - przedstawiciele młodzieżowego strajku klimatycznego

Zgłoszone uwagi organizacyjne

Dodatkowe uwagi do składu i propozycje składów:

W zespole monitorującym strona społeczna powinna równoważyć stronę miejską, a po stronie miasta UMK powinno równoważyć RMK, języczkiem u wagi mogą być przedstawiciele świata nauki. Przykładowy skład to może być:

- 4 radnych (po 1 na każdy klub)
- 4 urzędników miejskich
- 8 osób reprezentujących stronę społeczną (NGO, grupy nieformalne, ruchy miejskie)
- 2-3 osoby ze świata nauki (oddelegowani przez Rektorów uczelni)

W zespole monitorującym strona społeczna powinna równoważyć stronę miejską. Proponujemy po:

- 4 osoby z Rady Miasta (po 1 osobie na każdy klub)
- 4 osoby z Urzędu miasta
- 8 osób ze strony społecznej (NGO, grupy nieformalne, ruchy miejskie)
- 2-4 osoby ze świata nauki, którzy mają decydujący głos w kwestiach spornych. Powinny to być osoby zajmujące się naukami społecznymi, partycypacją obywatelską lub innymi dziedzinami związanymi z ideą paneli obywatelskich.

Proponujemy, aby w zespole monitorującym znalazły się następujące osoby:

- 4 przedstawiciele Urzędu Miasta Krakowa, wskazanych przez Prezydenta Miasta lub jego pełnomocnika
- przedstawiciele wszystkich klubów w radzie miasta, wskazani przez te kluby - 1 miejsce na każdy klub, (4 osoby)
- wykładowcy akademicki z obszaru nauk społecznych - 4 miejsca (osoby wskazane przez uczelnie, które otrzymały zaproszenie od Urzędu Miasta)
- 10 przedstawiciele organizacji pozarządowych lub grup nieformalnych, zgłaszanych przez te organizacje/ruchy
- podane wyżej liczby są sugestią opartą na charakterystyce Krakowa, aczkolwiek najważniejszą zasadą, która powinna być zachowana jest proporcjonalność przedstawicieli strony Urzędu i Rady miasta oraz strony społecznej

Członkami zespołu monitorującego powinny być osoby z organizacji pozarządowych lub grup nieformalnych, które aktywnie działają w obszarach ekologii, zmian klimatu, ochrony środowiska i transformacji energetycznej, partycypacji obywatelskiej w Krakowie od co najmniej roku. Każda organizacja pozarządowa lub grupa nieformalna powinna mieć możliwość zgłoszenia jednej osoby do zespołu (będącej jej członkiem/członkinią lub współpracownikiem). Organizacje i ruchy winny również wyznaczyć zastępców tych osób na wypadek wystąpienia zdarzeń losowych, celem zagwarantowania ciągłości prac zespołu monitorującego

Zgłoszone uwagi organizacyjne

Uwagi: Zasady Zespołu Monitorującego

powinien zostać powołany na samym początku, by móc uczestniczyć w tworzeniu Regulaminu

spory w obrębie zespołu monitorującego i na linii zespół monitorujący-Operator-UMK, których nie uda się rozwiązać między tymi podmiotami, powinny być kierowane do trybunału międzynarodowego OECD

Dodatkowe uwagi w zakresie działania Zespołu Monitorującego:

Lp.	Zgłoszona uwaga	Opinia Operatora Krakowskiego Panelu Klimatycznego
1	<p>Zespół a regulamin panelu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zespół powinien zostać powołany przed napisaniem regulaminu, żeby mógł nadzorować pracę nad nim - zespół monitorujący powinien zostać powołany jako jeden z pierwszych elementów procesu organizacji panelu obywatelskiego jeszcze przed rozpoczęciem konsultacji nad regulaminem, jako że regulamin powinien zostać przygotowany we współpracy z takim zespołem - ZM powinien patrzeć czy wszystko działa zgodnie z regulaminem, a w razie problemów działać - powinien mieć możliwość zgłaszania poprawek do regulaminu. Odrzucenie takiej poprawki powinno wymagać dodatkowego arbitrażu zewnętrznego - weryfikacja i zgłaszanie poprawek do opracowywanego regulaminu - weryfikacja i zgłaszanie poprawek do opracowywanego regulaminu; Jeśli zespół monitorujący zaakceptuje daną poprawkę większością 2/3 głosów, to powinna ona zostać wdrożona do regulaminu. Operator może zawetować taką poprawkę, lecz wtedy sprawa zostanie rozstrzygnięta przez trybunał międzynarodowy OECD - regulamin Panelu powinni zatwierdzić członkowie i członkinie Zespołu monitorującego - powinien zatwierdzić regulamin panelu po uwzględnieniu ewentualnych zgłoszonych przez niego poprawek. Jeśli operator panelu odmawia uwzględnienia poprawki zgłoszonej przez zespół monitorujący to powinna zostać uruchomiona procedura zewnętrznego arbitrażu - pilnować zgodności z Regulaminem 	<p>Wybrane kontrowersje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - silna tendencja do wprowadzania bardzo szczegółowych rozwiązań - silna tendencja do kopiowania niesprawdzonych rozwiązań – przykładowo arbitraż nigdy nie został wykorzystany w panelu obywatelskim w Polsce - silna tendencja do wprowadzania arbitrażu wynikająca prawdopodobnie z braku zaufania do Miasta - ograniczanie decyzyjności Operatora - wydłużanie procesu decyzyjnego poprzez międzynarodowy arbitraż/mediację - brak celowości większości zapisów

Zgłoszone uwagi organizacyjne

2	zespół monitorujący powinien mieć swojego moderatora i jasne zasady dyskusji	Uwaga uwzględniona.
3	opinie zespołu powinny być wydawane na zasadzie konsensusu, nie poprzez głosowanie	Uwaga uwzględniona.
4	zespół regularnie powinien publikować sprawozdania ze swojej pracy	Uwaga uwzględniona.
5	Zadania zespołu: - rozpatrywanie wszelkich odwołań od odmownych decyzji Zespołu Koordynującego wobec grup zainteresowanych wystąpieniem w Panelu w charakterze Strony	Uwzględniono w regulaminie.
6	upowszechnianie informacji o Panelu wśród mieszkańców Krakowa	Uwaga uwzględniona.
7	sprawdzenie, czy głosowanie przebiegło w sposób ustalony wcześniej	Uwaga uwzględniona.
8	zespół monitorujący powinien również brać udział w podejmowaniu decyzji dot. wszystkich kwestii nieprzewidzianych w regulaminie	Nie uwzględniono. Proponowany zapis ogranicza niezależność Operatora Panelu.
9	powinien zatwierdzić program części edukacyjnej	Nie uwzględniono. Proponowany zapis ogranicza niezależność Operatora Panelu.
10	weryfikacja realizacji programu	Nie uwzględniono. Proponowany zapis ogranicza niezależność Operatora Panelu.
11	uruchomienie procedury arbitrażu dla rozstrzygnięcia kwestii spornych, jeśli zajdzie taka potrzeba	Odpowiednie zapisy uwzględniono w regulaminie.
12	weryfikacja głosowań nad projektami	Niezrozumiały zapis. W ramach panelu nie są przedstawiane/głosowane projekty.
13	Zakres monitoringu: - monitorowanie tego, by żaden z monitorujących nie wpływał na panelistów - zespół monitorujący powinien mieć wgląd we wszystkie prace przy organizacji panelu - zespół powinien mieć wgląd we wszystkie prace nad przygotowaniem i przeprowadzeniem panelu - sprawdzanie, by procedury przebiegały prawidłowo - czuwanie nad procesem losowego doboru Panelistów i Panelistek	Uwaga uwzględniona.

Zgłoszone uwagi organizacyjne

14	<p>Standardy OECD oraz ich naruszenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czuwanie nad zgodnością przebiegu panelu ze standardami - czuwanie nad zgodnością przebiegu panelu ze standardami OECD - monitorowanie przebiegu panelu zgodnie ze standardami (OECD), zasadami ujętymi w regulaminie - czuwać nad przebiegiem panelu, przede wszystkim nad zgodnością przebiegu panelu ze standardami oraz zasadami jego organizacji, które zostały ujęte w Regulaminie - czuwanie nad zgodnością przebiegu panelu ze standardami (rekomendowane są standardy OECD) oraz zasadami jego organizacji, które zostały ujęte w Regulaminie (tworzonym we współpracy z zespołem) - powinien czuwać nad zgodnością przebiegu panelu z zasadami, uruchamiać procedury weryfikacji zgodności przebiegu ze standardami - do zespołu monitorującego powinny być kierowane wszystkie skargi lub uwagi dot. naruszenia regulaminu czy standardów przy pracy panelu (przez którąkolwiek ze stron) - przyjmowanie i rozpatrywanie zgłoszeń o możliwym naruszeniu standardów lub Regulaminu przez wszystkie strony biorące udział w panelu - jeśli zespół wykryłby nieprawidłowości w przebiegu Panelu, powinien mieć możliwość użycia narzędzi, które pozwoliłyby te nieprawidłowości naprawić - wzywanie Operatora do przywrócenie zgodności przebiegu Panelu z zasadami i standardami, jeśli zajdzie taka potrzeba 	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Należy jednak podnieść, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie ma standardów OECD, tylko zasady dobrych praktyk - nie odnoszą się one bezpośrednio do panelu obywatelskiego
15	<p>Udział w spotkaniach i wyznaczenie Obserwatorów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w spotkaniach - udział w spotkaniach Panelistów i Panelistek - w spotkaniu inauguracyjnym oraz w części edukacyjnej - powinien oddelegować swoich przedstawicieli jako obserwatorów części deliberacyjnej panelu - dodatkowo zespół wyznacza swoich przedstawicieli do roli obserwatorów części deliberacyjnej panelu - monitorowanie prac panelistów - wyznaczenie Obserwatorów do udziału w spotkaniach Panelu, jeśli Operator zdecyduje, że będą one miały charakter zamknięty. (Ale zalecamy, aby były udostępnione publicznie poprzez nagrania, a nawet streaming) 	<p>Uwaga uwzględniona.</p>

Zgłoszone uwagi organizacyjne

Uwagi: dobór ekspertów

Lp.	Zgłoszona uwaga	Opinia Operatora Krakowskiego Panelu Klimatycznego
1	proces powoływania ekspertów spisany w formie krótkiego regulaminu	Nie uwzględniono. Najważniejsze kwestie są określone w regulaminie, a szczegółowe w umowie pomiędzy ekspertem a Operatorem.
2	zaangażować osoby znane publicznie ze swojej działalności popularyzatorskiej w dziedzinach zgodnych z tematem panelu (np. Nauka o Klimacie)	Uwaga uwzględniona. Celem wystąpień nie jest jednak głównie popularyzowanie wiedzy, tylko przekazanie w przystępny sposób rzetelnej wiedzy w temacie Panelu.
3	eksperci powinni mówić o przyszłości	<i>historia magistra vitae</i>
4	lista ekspertów oraz dostarczone przez nich materiały powinny być udostępnione publicznie	Uwaga uwzględniona. Całość materiałów znajdzie się w Strefie Wiedzy.
5	- wymienienie w raporcie albo na stronie internetowej nazwisk osób, które zostały poproszone o wzięcie udziału w panelu oraz późniejsze zaznaczenie kto z tych osób się zdecydował	Opublikowana zostanie lista ekspertów (ale nie kandydatów / kandydatek na ekspertów czy osób, z którymi prowadzono rozmowy).
6	"casting" na ekspertów - przedstawić sylwetki kandydatów oraz wywiady z nimi i poddać ich kandydatury pod głosowanie osób, biorących udział w konsultacjach społecznych	Nie uwzględniono.
7	poddać wybranych ludzi głosowaniu. Głosowaliby paneliści i to oni wybraliby ludzi z którymi mają ochotę współpracować	Nie uwzględniono.
8	prośba o wyznaczenie kandydatów na ekspertów mogłaby zostać skierowana do władz poszczególnych uczelni bądź odpowiednich ich wydziałów kandydaci na ekspertów mogliby być zaproponowani przez rektorów uczelni lub dziekanów odpowiednich wydziałów	Nabór na ekspertów ma charakter otwarty. Każdy przedstawiciel/przedstawicielka uczelni może w nim wziąć udział.
9	ekspertów mogą zgłaszać również Paneliści i Panelistki Paneliści muszą mieć możliwość samodzielnego powołania ekspertów bądź zwrócenia się do nich z prośbą o dodatkowe opinie (np. na piśmie, w postaci nagrań wideo lub innych materiałów) Paneliści i panelistki powinni mieć możliwość powołania dodatkowych ekspertów lub zasięgnięcia ich opinii w różnych postaciach (na piśmie, poprzez nagrania wideo lub inne materiały)	Sama kwestia dodatkowych opinii nie budzi kontrowersji. Operator nie może ponosić dodatkowych, nieuzgodnionych kosztów. Ze względu na harmonogram spotkań dodatkowe wystąpienia ekspertów może mieć charakter: - pisemny - nagrań do zapoznania się po spotkaniach

Zgłoszone uwagi organizacyjne

10	sugerowani przez uczestników warsztatów, głosowanie przez nich i IPP kandydatury, akceptacja UMK	Nie uwzględniono.
11	<ul style="list-style-type: none"> - eksperci - przedstawiciele nauki, nie będące politykami; częściowo przedstawiciele urzędów samorządowych - eksperci - przedstawiciele świata nauki w DANEJ DZIEDZINIE - sprawdzenie wcześniejszych publikacji i kwalifikacji ekspertów przed rekrutowaniem - ludzie, którzy będą doświadczeni w temacie, o którym będą mówić 	Uwaga uwzględniona.
12	<ul style="list-style-type: none"> - eksperci powinni być specjalistami i specjalistkami z zakresu klimatu - powinni posiadać dorobek naukowy w dziedzinie klimatu i energetyki (ew. sam klimat, ale nie sama energetyka), pracować w dziedzinie ochrony klimatu od kilku lat, dobre byłoby też doświadczenie przy edukacji osób nieznających się na temacie - Ekspertem lub Ekspertką jest osoba specjalizująca się w temacie Panelu z tytułu posiadanego zawodu, wykształcenia, udokumentowanych umiejętności bądź doświadczenia. Sugerowane kryteria: <ul style="list-style-type: none"> - aktualny dorobek naukowy w dziedzinie klimatu lub klimatu i energetyki; - przynajmniej kilkuletnia praca w organizacjach zajmujących się ochroną klimatu - doświadczenie w edukacji laików w tej tematyce (prezentacje, publikacje, materiały edukacyjne, wystąpienia publiczne) 	Uwaga uwzględniona.
13	<p>na to stanowisko NIE należy powoływać osób, które posiadają ekspertyzę w dziedzinie energetyki, ale nie posiadają jej w dziedzinie klimatu</p> <p>na podstawie dorobku naukowego w temacie klimatu i energetyki (ale nie samej energetyki!), działalności w organizacjach lub ruchach na rzecz klimatu (kilkuletniej), działalności edukacyjnej w temacie klimatu</p>	Zapis niezrozumiały z uwagi na temat Panelu.

Zgłoszone uwagi organizacyjne

14	doświadczenie. Sugerowane kryteria: aktualny dorobek naukowy w dziedzinie klimatu lub klimatu i energetyki; przynajmniej kilkuletnia praca w organizacjach zajmujących się ochroną klimatu	Uwaga uwzględniona.
15	<ul style="list-style-type: none"> - eksperci powinni być dobierani w oparciu o swoją wiedzę i dorobek naukowy w dziedzinach zgodnych z tematem panelu (transformacja energetyczna, energetyka, klimatologia, ekologia, zrównoważony rozwój miast, inżynieria miejska) oraz udokumentowane doświadczenie w popularyzacji nauki (umiejętność atrakcyjnego i przystępnego przedstawienia danych zagadnień) - eksperci powinni być wybierani w oparciu o swój dorobek naukowy w dziedzinach związanych tematycznie z tematem panelu (klimatologia, energetyka, inżynieria miejska, transformacja energetyczna, OZE, ...) - powinni to być naukowcy będący na bieżąco z najnowszymi badaniami w zakresie energetyki odnawialnej, kształtowanie przestrzeni miejskiej, budownictwa - bardzo ważne jest aby były to osoby, które oprócz wiedzy naukowej mają doświadczenie w działalności popularyzatorskiej, tak aby zapewnić przystępną i atrakcyjną formę prezentowanych treści. - mogą zostać zaproszone osoby znane z działalności popularyzatorskiej w temacie związanym z panelem - w roli ekspertów wystąpili futuryści 	Uwaga uwzględniona.
16	<ul style="list-style-type: none"> - nie powinni być powiązani z przedsiębiorcami działającymi w branży energetycznej - osoba posiadająca wykształcenie lub wiedzę zawodową w kwestii klimatu, niezwiązana z lobby energetycznym - na to stanowisko NIE należy powoływać osób, które posiadają ekspertyzę w dziedzinie energetyki, ale nie posiadają jej w dziedzinie klimatu 	Zapisy są nieprecyzyjne i niezrozumiałe ze względu na temat Panelu.

Zgłoszone uwagi organizacyjne

Uwagi: dobór stron

Lp.	Zgłoszona uwaga	Opinia Operatora Krakowskiego Panelu Klimatycznego
1	proces powoływania interesariuszy spisany w formie krótkiego regulaminu	Najważniejsze zapisy zostały uwzględnione w regulaminie.
2	- informacje o naborze interesariuszy powinny być opublikowane na stronach organizatora i miasta oraz na profilach w social media - cała procedura widoczna w Internecie, także w mediach społecznościowych	Uwaga uwzględniona.
3	zapewnienie możliwości samodzielnego zgłoszenia się jako interesariusz	Zapis niezrozumiały.
4	jeśli jakaś organizacja zostaje odrzucona jako strona, to taka decyzja powinna mieć poparcie zespołu monitorującego	Odpowiedni zapis uwzględniono w regulaminie.
5	- weryfikacja czy działania ich są związane z tematem panelu - organizacje, instytucje i grupy nieformalne, działające w dziedzinie ochrony klimatu, środowiska i transformacji energetycznej od co najmniej roku. - Listę tych organizacji winien sporządzić Operator na podstawie sugestii przekazanych w ramach konsultacji, a organizacje i ruchy powinny zostać zaproszone. Ich lista może zostać opublikowana na stronie internetowej. Organizacje i ruchy mogą również zgłaszać się same. Warunkiem uczestnictwa jest potwierdzenie udziału - każda organizacja, ruch nieformalny lub instytucja, która prowadzi na terenie Krakowa działalność tematycznie związaną z panelem powinna mieć możliwość zgłoszenia się jako strona - Dodatkowo operator powinien sporządzić listę takich organizacji we własnym zakresie i poinformować je o możliwość wzięcia udziału w panelu - za interesariuszy powinny zostać uznane organizacje, instytucje i grupy nieformalne, które aktywnie działają w obszarze ochrony klimatu i transformacji energetycznej na terenie miasta - interesariuszami mogą być organizacje rejestrowe i inicjatywy, ale i podmioty działające dla dobra środowiska. Przeciwdziałające zmianom klimatu. Np. organizacje Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska mogą być bardzo skutecznym weryfikatorem	Uwaga uwzględniona.
6	- operator oraz UMK powinni promować panel publicznie i zapraszać do zgłaszania się jako strona - organizator panelu powinien sporządzić wyjściową listę organizacji i wysłać zaproszenie	Uwaga uwzględniona.

Zgłoszone uwagi organizacyjne

Dodatkowe uwagi:

Lp.	Zgłoszona uwaga	Opinia Operatora Krakowskiego Panelu Klimatycznego
1	panel może się odbywać na zasadach demokracji uczestniczącej, nie przedstawicielskiej. Taki sposób jego przeprowadzenia zwiększy też zainteresowanie mieszkańców i mieszkanek	Forma realizacji panelu obywatelskiego jest dość powszechnie przyjęta.
2	decyzje będą dotyczyły nas wszystkich, więc nie powinna ich podejmować grupa elitarna. Zapisy na Panel powinny być otwarte dla wszystkich. Można przeznaczyć np. 50% miejsc dla niezrzeszonych mieszkańców Krakowa. Jeżeli zgłosi się więcej osób, można wylosować spośród nich tych, którzy będą mogli wziąć udział w Panelu	Kwestia otwartego doboru lub hybrydowego jest interesującym pomysłem. Planujemy ją przedyskutować podczas naszych seminariów metodologicznych z ekspertami. W ramach Krakowskiego Panelu Klimatycznego ma miejsce wysyłka 20 tys. zaproszeń.
3	dobrym pomysłem byłoby przeprowadzenie konsultacji społecznych dotyczących tematu panelu już po części edukacyjnej - tak aby mieszkańcy również mieli możliwość zgłaszania swoich pomysłów na rekomendacje ale w momencie, kiedy będą wcześniej mogli się zapoznać z materiałami edukacyjnymi. Nie muszą to być konsultacje w postaci spotkań online - wystarczyłby formularz konsultacyjny. Propozycje mieszkańców powinny zostać przedstawione panelistom pod rozważenie	Przewidujemy możliwość zgłoszenia propozycji rekomendacji przez wszystkich mieszkańców i mieszkanki Krakowa w przyjętym terminie.
4	należy zwrócić uwagę szczególnie na płynność ruchu w mieście co będzie powodować zmniejszenie szkodliwości	Zapis niezrozumiały.

Wnioski z konsultacji społecznych

Konsultacje społeczne przeprowadzone w ramach Krakowskiego Panelu Klimatycznego były intensywne, szerokie i pozwoliły wyciągnąć pewne wnioski, zarówno w obszarze merytorycznym, jak i organizacyjnym. Można do nich zaliczyć:

Merytoryka Panelu:

- wiedza mieszkańców i mieszkanki Krakowa w zakresie klimatu jest niewielka; świadomość postępujących zmian klimatycznych jest istotna, ale jednocześnie ich odnośnienie do obecnego i przyszłego życia w mieście jest ograniczona; rekomenduje się zaplanowanie podczas Panelu m.in. wystąpienia poruszającego kwestię wpływu klimatu na zdrowie;
- wiedza mieszkańców i mieszkanki Krakowa w zakresie energii jest niewielka; zidentyfikowano luki wiedzy w zakresie podstawowych informacji, np. jednostki energii czy źródła energii (także ciepła) w Krakowie;
- należy wzmocnić prowadzone przez Urząd Miasta Krakowa (dalej: UMK) działania edukacyjne w zakresie klimatu i energii;
- wiedza mieszkańców i mieszkanki Krakowa w zakresie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego są ograniczone, co prowadzi do pewnych napięć i kontrowersji;
- należy wzmocnić działania edukacyjne w zakresie samorządu terytorialnego;
- warto rozważyć prowadzenie cyklicznych badań w zakresie wiedzy lub postaw dotyczących zmian klimatu;
- widoczne było obarczanie Prezydenta Miasta wyłączną odpowiedzialnością za rozwiązanie kryzysu klimatycznego; niewielka liczba propozycji dotyczyła wspólnych działań i włączenia mieszkańców, organizacji społecznych, przedsiębiorców i środowiska naukowego w przeciwdziałanie kryzysowi klimatycznemu;

- istotna część propozycji była bardzo ogólna;
- istotna część propozycji nie odnosiła się do tematu Panelu; wydaje się, że wynika to z tendencji do skupiania się na tym, co jest najbardziej widoczne i co nas bezpośrednio dotyka, dlatego istotna część zgłoszonych uwag odnosiła się m.in. do zieleni, ruchu samochodowego, czy funkcjonowania komunikacji miejskiej.

Organizacja Panelu:

- wiedza mieszkańców i mieszkanki Krakowa w zakresie panelu obywatelskiego jest niewielka, co jest zrozumiałe ze względu na ograniczone doświadczenia w Polsce i brak doświadczeń w Krakowie;
- widoczne są ogromne społeczne oczekiwania w zakresie przeprowadzenia pierwszego panelu obywatelskiego w Krakowie, a przede wszystkim jego efektów;
- zauważono przekonanie, że jest to wręcz doskonała forma konsultacji społecznych czy podejmowania decyzji, przy czym panel obywatelski jest jedynie narzędziem i bez odpowiedniego wzajemnego zaufania i współpracy trudno uznać, że w pełni sprawdzi się w Krakowie i zrealizuje określone cele;
- można zauważyć bardzo silną tendencję do próby zagwarantowania sobie przez tzw. stronę społeczną decydującego głosu niemalże we wszystkich sprawach związanych z Panelem (bardzo szczegółowe propozycje zapisów, chęć uszczegółowienia wszelkich procedur, międzynarodowe arbitraże, większość głosów w Zespole Monitorującym, decyzyjność, zmienianie decyzji Operatora, sugerowanie się niesprawdzonymi rozwiązaniami z innych regulaminów itp.), co nie jest dobre dla procesu oraz jest niezgodne ze standardami OECD.

Wnioski z konsultacji społecznych

Warto także zauważyć, że można zidentyfikować istotny deficyt zaufania na linii UMK-niektóre organizacje społeczne i ruchy nieformalne (w szczególności podmioty inicjujące przeprowadzenie panelu obywatelskiego). Warto zastanowić się nad powołanie organizacji parasolowej utworzonej przez mieszkańców, firmy, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, instytucje wiedzy i władze publiczne.

Należy mieć nadzieję, że po zakończonych konsultacjach społecznych deficyt zaufania jest mniejszy, a Krakowski Panel Klimatyczny zakończy się wspólnym sukcesem.

Informacja o dalszych planowanych działaniach

Zebrane w trakcie konsultacji społecznych pomysły i propozycje rekomendacji mieszczące się w tematyce Krakowskiego Panelu Klimatycznego zostaną przekazane Panelistom i Panelistkom.

Uwagi i propozycje nie mieszczące się w temacie Panelu zostaną przekazane Urzędowi Miasta Krakowa celem ich ewentualnego dalszego procedowania.

Kraków

Zadanie publiczne jest finansowane ze środków Miasta Krakowa